

ลักษณะข้อมูลทั่วไปและการทดสอบสมมติฐาน

บทที่ 4 นี้ได้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ลักษณะข้อมูลทั่วไปและการทดสอบสมมติฐาน โดยข้อมูลเหล่านี้ได้จากการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ทั้งอย่างเป็นทางการโดยการใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการให้เด็กกวีพราวได้เขียนเรียงความเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ การแสดงออกที่เหมาะสม การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ทัศนคติต่อสังคม และความพึงพอใจในตนเอง

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนต่าง ๆ ที่เด็กกวีพราวเข้าไปศึกษา

ลักษณะของโรงเรียน

ตารางที่ 20 แสดงโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เด็กกวีพราวเข้าไปศึกษา

โรงเรียน	จำนวน
อนุบาลภายในสถานสงเคราะห์	33
โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี	5
โรงเรียนบ้านหมากแข้ง	5
โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม	36
โรงเรียนบ้านข้าวสาร	23
โรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร	20
โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์	2
โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล	1

ตารางที่ 20 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวน
วิทยาลัยเกษตรกรรม	2
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	3
รวม	130

ตารางที่ 20 แสดงโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ได้กําหนดเข้าไปศึกษา ซึ่งได้แก่ อนุบาลภายในสถานสงเคราะห์ โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี โรงเรียนบ้านหมากแข้ง โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม โรงเรียนบ้านข้าวสาร โรงเรียนรณสูงพิทยาคาร โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์ โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล วิทยาลัยเกษตรกรรม และวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมากแข้ง เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านข้าวสารเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสาหรับโรงเรียนรณสูงพิทยาคาร โรงเรียนอุดรพิชัยรักษ์ และโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนของเด็กกำพร้าแยกตามชั้นเรียนต่าง ๆ

ระดับการศึกษา	จำนวน
ประถมศึกษาปีที่ 1	12
ประถมศึกษาปีที่ 2	6
ประถมศึกษาปีที่ 3	4
ประถมศึกษาปีที่ 4	16
ประถมศึกษาปีที่ 5	11
ประถมศึกษาปีที่ 6	7
มัธยมศึกษาปีที่ 1	9
มัธยมศึกษาปีที่ 2	6
มัธยมศึกษาปีที่ 3	5
รวม	76

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนของเด็กกำพร้าซึ่งแยกตามชั้นเรียนต่าง ๆ ดังนี้
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน ชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 3 จำนวน 4 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน
 11 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 คน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน

โรงเรียนที่เด็กกำพร้าเข้าไปศึกษา ซึ่งได้แก่ โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม
 โรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนโชนสูงพิทยาคาร ห้องเรียนมีขนาดกว้างพอดี จำนวนโต๊ะ
 เก้าอี้ พอเพียงกับจำนวนของเด็กนักเรียน แสงสว่างภายในห้องเรียน สว่างดี ถ้ามีคเปิดไฟฟ้าได้
 การระบายอากาศภายในห้องลมพัดผ่านดี ภายในห้องมีความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 เพราะมีเวรทำความสะอาดห้องเรียนสลับกันทุกวัน อุปกรณ์การเรียนการสอนทางโรงเรียนมีอุปกรณ์

ไว้เด็กยืม เช่น ดินสอ ยางลบ ที่เหลาดินสอ ฯลฯ อุปกรณ์ทดลองทางวิทยาศาสตร์มีเพียงพอกับจำนวนของเด็ก ห้องสมุด การบริการของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ให้บริการดี เช่น ช่วยหาหนังสือที่เด็ก ๆ ต้องการไว้ จำนวนหนังสือในห้องสมุดมีเพียงพอกับจำนวนเด็กที่มาใช้บริการ หนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดมีทั้งเก่าและใหม่ แต่จะมีหนังสือใหม่เข้ามาเรื่อย ๆ และการค้นหาหนังสือมีความสะดวก หาง่าย นอกจากนั้นยังมีหนังสือนิทานที่มีรูปสีสวย ๆ ไว้ให้เด็กได้อ่าน เด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกก็ดูรูป หรือให้เด็กรอด ๆ อ่านให้ฟัง จำนวนวิชาเรียนที่ทางโรงเรียนจัดให้เรียนในแต่ละวันไม่มากเกินไป การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรม กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ แต่ไม่บ่อยมาก และสำหรับสถานที่พักผ่อนและนันทนาการ โรงเรียนมีสนามฟุตบอล สนามบาสเกตบอลให้เด็กได้เล่นและพักผ่อน

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของครู อาจารย์ ของโรงเรียนต่าง ๆ

ในการที่จะลงโทษเด็ก ก่อนลงโทษครู อาจารย์จะบอกถึงเหตุผลในการลงโทษเด็กว่าเด็กทำผิดอะไรจึงถูกลงโทษ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ครู อาจารย์ ให้ความสำคัญพอเหมาะสำหรับเด็ก ในการทำกิจกรรมนั้น ๆ และในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ครู อาจารย์ได้ให้ความร่วมมือกับเด็กในการทำกิจกรรม เช่น ให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมว่าจะเตรียมอะไรในการทำกิจกรรม หรือให้คำอธิบายแก่เด็กเมื่อพาเด็กไปดูนิทรรศการตามสถานที่ต่าง ๆ เมื่อเวลาเด็กมีปัญหา ครู อาจารย์ได้เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าไปพูดคุยปรึกษาซักถามปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนหรือด้านอื่น ๆ แต่มีครู อาจารย์บางท่านที่เด็กมักพำไว้ได้บอกว่าจะไม่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดเอง ทำเอง แลกเปลี่ยนปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนหรือด้านอื่น ๆ ไว้เด็กหาคำตอบเอง ในด้านการเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดเอง ทำเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ครู อาจารย์ ได้เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดเอง ทำเอง และเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น เวลาทำกิจกรรม ครู อาจารย์ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นว่าจะทำอะไร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของเด็กมีครู อาจารย์บางท่านที่ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก นอกจากนั้นครู อาจารย์พยายามไม่ให้เกิดความแปลกแยกกระห่างเด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์กับเด็กที่มาจากครอบครัวปกติ โดยให้ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน เช่น ให้เด็กกำพร้า

ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ให้ความสำคัญในการทำงานเพื่อให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง และ
 ในด้านการแต่งกายของครู อาจารย์ วันจันทร์ใส่ชุดข้าราชการสีทากี วันอังคารใส่ชุดธรรมดา
 เรียบร้อย วันพุธใส่ชุดผ้าพื้นเมือง (ผ้าหมี่ขิด) วันพฤหัสบดีใส่ชุดธรรมดา เรียบร้อย และวันศุกร์
 ใส่ชุดธรรมดา เรียบร้อย แต่ถ้าอาจารย์ท่านใดดูแลลูกเสือก็จะใส่ชุดลูกเสือ

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์

ในการที่จะลงโทษเด็กก่อนที่จะลงโทษเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์จะบอกถึงเหตุผล
 ในการลงโทษเด็กว่าเด็กทำผิดอะไรจึงถูกลงโทษ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ของ
 สถานสงเคราะห์ให้เวลาพอเหมาะสำหรับเด็กในการทำกิจกรรมนั้น ๆ และในการทำกิจกรรม
 ต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ได้ให้ความร่วมมือกับเด็กในการทำกิจกรรม เช่น
 ให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม โดยให้เด็ก ๆ ได้แสดงความคิดเห็นกันว่าจะอยากจะทำอะไร
 ทำอะไรเวลาว่างแล้วจะให้คำแนะนำควรจะทำอะไร ถ้าขาดเหลืออะไรก็ให้มาบอก
 นอกจากนั้นทางเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์จัดงานในวันสำคัญ ๆ ให้เด็ก เช่น มีการฝึกซ้อม
 กีฬาเพื่อแข่งขันกันภายในสถานสงเคราะห์เนื่องในวันกีฬาแห่งชาติ จัดพาเด็กไปทัศนศึกษาในที่
 ต่าง ๆ ช่วงปิดเทอม การเปิดโอกาสให้เด็กได้พูด ขยาย ขักถามปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะ
 เป็นด้านการเรียนหรือด้านต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ได้เปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม
 ปัญหา พูด ขยาย ต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นปัญหาด้านการเรียน หรือด้านต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้เด็ก
 ได้คิดเอง ทำเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เปิดโอกาส
 ให้เด็กได้คิดเอง ทำเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แต่ส่วนใหญ่เด็กจะไม่ค่อยคิดเอง
 เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ต้องคอยชี้บอกให้ทำนั่น ทำนี่ เด็ก ๆ ถึงจะทำ เจ้าหน้าที่ของ
 สถานสงเคราะห์รับฟังความคิดเห็นของเด็ก ๆ นอกจากนั้นยังพยายามที่จะให้เด็กมีความมั่นใจใน
 ตนเอง โดยพยายามให้เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ และในด้านการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ของ
 สถานสงเคราะห์ วันจันทร์ใส่ชุดข้าราชการสีทากี วันอังคารใส่ชุดที่กรมประชาสงเคราะห์กำหนดไว้
 วันพุธใส่ชุดผ้าพื้นเมือง (ผ้าหมี่ขิด) วันพฤหัสบดีใส่ชุดธรรมดา เรียบร้อย และวันศุกร์ใส่ชุด
 ผ้าพื้นเมือง (ผ้าหมี่ขิด)

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของเด็กกำพร้าเมื่ออยู่ที่โรงเรียนและสถานสงเคราะห์เด็กหญิง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 22 แสดงอายุของเด็กกำพร้าที่อยู่ในสถานสงเคราะห์

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
5 ปี	8 คน	5.93
6 ปี	10 คน	7.41
7 ปี	5 คน	3.71
8 ปี	13 คน	9.63
10 ปี	5 คน	3.7
11 ปี	10 คน	7.41
12 ปี	10 คน	7.41
13 ปี	12 คน	8.9
14 ปี	12 คน	8.9
15 ปี	8 คน	5.93
16 ปี	12 คน	8.9
17 ปี	3 คน	2.2
18 ปี	3 คน	2.2
19 ปี	6 คน	4.4
20 ปี	1 คน	0.74
21 ปี	1 คน	0.74
รวม	135 คน	100

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนของเด็กกัมพูชาที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์โดยแยกตามอายุดังต่อไปนี้ อายุ 5 ปี จำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.93 อายุ 6 ปี จำนวน 10 คน หรือร้อยละ 7.41 อายุ 7 ปี จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 3.7 อายุ 8 ปี จำนวน 13 คน หรือร้อยละ 9.63 อายุ 9 ปี จำนวน 16 คน หรือร้อยละ 11.9 อายุ 10 ปี จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 3.7 อายุ 11 ปี จำนวน 10 คน หรือร้อยละ 7.41 อายุ 12 ปี จำนวน 10 คน หรือร้อยละ 7.41 อายุ 13 ปี จำนวน 12 คน หรือร้อยละ 8.9 อายุ 14 ปี จำนวน 12 คน หรือร้อยละ 8.9 อายุ 15 ปี จำนวน 8 คน หรือร้อยละ 5.93 อายุ 16 ปี จำนวน 12 คน หรือร้อยละ 8.9 อายุ 17 ปี จำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.2 อายุ 18 ปี จำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.2 อายุ 19 ปี จำนวน 6 คน หรือร้อยละ 4.4 อายุ 20 ปี จำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.71 และอายุ 21 ปี จำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.74

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนเด็กกัมพูชาในสถานสงเคราะห์โดยแยกตามระยะเวลาที่เด็กอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ถึง 1 ปี	22	18.2
1 ปี	15	12.4
2 ปี	14	11.6
3 ปี	16	13.2
4 ปี	6	4.9
5 ปี	15	12.4
6 ปี	7	5.8
7 ปี	10	8.3
8 ปี	6	4.9
9 ปี	3	2.5

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
10 ปี	4	3.3
11 ปี	1	0.8
12 ปี	-	-
13 ปี	2	1.7
รวม	121	100

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนของเด็กกำพร้าในสถานสงเคราะห์โดยแยกตามระยะเวลาที่เด็กอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ ดังต่อไปนี้ เด็กกำพร้าอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่ถึง 1 ปี จำนวน 22 คน หรือร้อยละ 18.2 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 1 ปี จำนวน 15 คน หรือร้อยละ 12.4 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 2 ปี จำนวน 14 คน หรือร้อยละ 11.6 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 3 ปี จำนวน 16 คน หรือร้อยละ 13.2 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 4 ปี จำนวน 6 คน หรือร้อยละ 4.9 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 5 ปี จำนวน 15 คน หรือร้อยละ 12.4 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 6 ปี จำนวน 7 คน หรือร้อยละ 5.8 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 7 ปี จำนวน 10 คน หรือร้อยละ 8.3 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 8 ปี จำนวน 6 คน หรือร้อยละ 4.9 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 9 ปี จำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.5 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 10 ปี จำนวน 4 คน หรือร้อยละ 3.3 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 11 ปี จำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.8 อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 12 ปี จำนวน - คน หรือร้อยละ - อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ 13 ปี จำนวน 2 คน หรือร้อยละ 1.7

เด็กกำพร้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ด้านความร่วมมือ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่ จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม เด็กกำพร้าจะชอบแสดงออกโดยเฉพาะด้านการกีฬา

เช่น บาสเกตบอล วอลเลย์บอล และการแสดง เด็ก ๆ จะมีการพูดคุยถึงการแสดงว่าจะมีการแสดงอะไร จะซ้อมกันเอง แต่ก็มีส่วนน้อยที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนและสถานสงเคราะห์จัดขึ้น ด้านความสนใจ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะให้ความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน หรือสิ่งต่าง ๆ ในช่วงระยะแรก ๆ หลังจากนั้นความสนใจในสิ่งต่าง ๆ จะค่อย ๆ ลดลง ด้านความเร็วในการรับรู้ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่มีการรับรู้ได้เร็ว ยกเว้นแต่เด็กกำพร้าที่มีระดับสติปัญญาต่ำ แต่มีเด็กกำพร้าบางคนที่ต้องให้ทักซิ้วแล้วซ้ำอีก ด้านความตั้งใจ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่ไม่ค่อยตั้งใจทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ทำ แต่มีบางคนที่ตั้งใจทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ทำโดยเฉพาะถ้าสิ่งไหนทานแล้วเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เด็กจะตั้งใจทำงาน ด้านความสามารถ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะมีความสามารถด้านการกีฬา เช่น วอลเลย์บอล และบาสเกตบอล นอกจากนั้นยังมีความถนัดด้านการแสดงอีกด้วย ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) ต้องคอยนำให้ทำหรือต้องสั่งให้ทำถ้าไม่สั่งให้ทำก็จะไม่ทำ ด้านความถนัด เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะมีความถนัดด้านการกีฬาและด้านการแสดง ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กกำพร้าที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นเด็กที่มีความพร้อม นั่นคือถ้าเด็กมีความพร้อมที่จะทำงานหรือมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เด็กก็จะมี ความเชื่อมั่นในตนเองแล้วจะทำงานได้สำเร็จ ด้านความซื่อสัตย์ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่ จะมีความซื่อสัตย์ แต่มีบางคน คือ อาคารที่พักหลังละประมาณ 3-4 คน ที่ขโมยของ และของส่วนหนึ่งที่ขโมยจะเป็นอาหารของเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ซึ่งมีบ้านพักอยู่ในสถานสงเคราะห์ ด้านความรอบคอบ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะมีความรอบคอบน้อย เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่ที่คุมอาคารที่พัก) จะต้องคอยเตือน คอยบอกอยู่เสมอ เช่น เอาอุปกรณ์การเรียน (ปากกา ดินสอ หนังสือ สมุด ฯลฯ) ไปโรงเรียนครบหรือเปล่า

ด้านความเป็นผู้นำ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีลักษณะความเป็นผู้นำจะทำตามที่เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่ที่คุมอาคารที่พัก) หรือเด็กที่โตกว่าบอกให้ทำ ด้านความรับผิดชอบ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ต้องคอยเตือนเสมอ เช่น จัดตารางสอนหรือยัง หรือต้องคอยดูแลเรื่อง หนังสือ ดินสอ ปากกา

รองเท้า ถุงเท้า ใหลอยู่เสมอ ด้านการไร้เหตุผลเหมาะสม เด็กกัพร้าส่วนใหญ่มักการ
ไร้เหตุผลที่เหมาะสมโดยจะเห็นได้จากพอเจ้าหน้าทีของสถานสงเคราะห์ (แม่ที่คุมอาคาร
ที่พัก) ไร้คำชี้แนะแก่เด็ก เด็ก ๆ ก็จะพิจารณาไตร่ตรอง พุคคยถึงเหตุผลกัน ด้านการตรง
ต่อเวลา เด็กกัพร้าส่วนใหญจะไม่ค่อยตรงต่อเวลาจะเห็นได้จากพอถึงเวลารับประทานอาหาร
อาหารเมื่อเจ้าหน้าทีของสถานสงเคราะห์เป่านกหวีดให้มา เข้าแถวเตรียมรับประทานอาหาร
เด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาให้ตรงเวลากว่าจะมาพร้อมกันก็ใช้เวลาาน แต่ด้าเป็นสิ่งใดทีเด็ก ๆ
สนใจ ก็จะกระตือรือร้นมาให้ตรงเวลาเช่นเวลามีแขกมาเลี้ยงอาหาร หรือจะไปเที่ยว
เด็ก ๆ จะมาเตรียมพร้อมและตรงต่อเวลา

ด้านการเคารพ กฎ ระเบียบ เด็กกัพร้าส่วนใหญจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ
แต่ถ้ากฎระเบียบนั้นทำไม่ได้ก็จะมีกรบอหรือพุดคยกันให้ออกกฎ ระเบียบให้ง่าย ๆ และทุก ๆ
คนพอใจ เช่น เมื่อภายในกลุ่มเพื่อนออกกฎหมายในกลุ่มถ้ากฎข้อไหนทำไม่ได้ก็จะพุดคยกันให้ออก
กฎที่ง่าย ๆ พอที่จะทำตามได้และทุกคนในกลุ่มพอใจในกฎนั้น ๆ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กกัพร้า
ส่วนใหญจะยอมรับคำติชมจากผู้ใหญ่จะเห็นได้จากเวลาเมื่อเด็ก ๆ ทำงานหรือทำการบ้าน
ไม่เรียบร้อย พอ ครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าทีของสถานสงเคราะห์แนะนำเด็ก ๆ ก็จะปฏิบัติ
ตามแก้ไขข้อบกพร่อง แต่ก็มีบางคนทีพอเจ้าหน้าทีของสถานสงเคราะห์ ครู อาจารย์ เตือน
เด็ก ๆ จะไม่พอใจไม่ยอมรับ ด้านการปรับปรุงตนเอง เด็กกัพร้าส่วนใหญ่ เมื่อเจ้าหน้าที
ของสถานสงเคราะห์ ครู อาจารย์ ไร้คำแนะน้าในสิ่งต่าง ๆ เด็ก ๆ จะน้าเอาค่านะน้าที่
มาคิดพิจารณาและปรับปรุงตนเอง แต่ก็มีบางคนทีเมื่อเจ้าหน้าทีของสถานสงเคราะห์ ครู อาจารย์
ไร้คำแนะน้าในสิ่งต่าง ๆ เด็ก ๆ จะไม่น้าเอาค่านะน้ามาคิดพิจารณาและปรับปรุงตนเอง
ด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็กกัพร้าส่วนใหญ่จะมีมารยาทต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะอายุมากกว่า หรือ
น้อยกว่า กับบุคคลที่อายุมากกว่าเด็ก ๆ จะให้ความเคารพยกมือไหว้ ทำตามทีผู้ใหญ่บอก หรือ
อบรมสั่งสอน และถ้ามีเวลาว่างก็จะพุดคยด้วยและส้าหรับบุคคลที่อายุน้อยกว่า เด็ก ๆ จะให้
ความช่วยเหลือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลที่อายุน้อยกว่า และเวลาน้อง ๆ ทะเลาะกัน
ก็จะเข้าไปห้าม ด้านสภาพอารมณ์ เด็กกัพร้าส่วนใหญ่จะมีสภาพอารมณ์ที่ปกติ แต่พอโรหมักก็จะ
แสดงออกทันที มีความก้าวร้าว เช่น ดีเด็กที่อายุน้อยกว่า หรือโยนข้าวของแล้วกระเทิบ
ด้านการแต่งกาย และอนามัยส่วนตัว ด้านการแต่งตัว เสื้อผ้าทีเด็กกัพร้าใส่จะเป็น

เสื้อผ้าที่ได้รับบริจาคที่กรมประชาสงเคราะห์ส่งมาให้หรือมีบุคคลภายนอกมาบริจาคให้ที่
สถานสงเคราะห์ หรือเด็กกำพร้าที่ฝึกวิชาชีพตัดผ้า และชุดนักเรียนที่เด็กกำพร้าใส่
เด็กกำพร้าที่ฝึกวิชาชีพจะตัดผ้าให้แล้วก็จะมาปักชื่อเอง และสำหรับเด็กเล็ก ๆ เจ้าหน้าที่ของ
สถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) จะช่วยปักให้ และเมื่อเด็กรดปักเสร็จก็จะมาช่วยปัก
ด้วย ด้านอนามัยส่วนตัวจะมีบางคนแม่บ้านที่คุมอาคารที่พักจะต้องคอยบอกให้อาบน้ำ แปรงฟัน
โรคที่เด็ก ๆ กำพร้าส่วนใหญ่จะเป็นจะเป็น หวัด และ เหา ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์
ก็จะหาทางรักษาโดยเฉพาะ เมื่อเป็นเหาจะรีบเอายามาใส่ให้ทันที และถ้าไม่สบายมาก ๆ ทาง
สถานสงเคราะห์จะมีรถนำส่งโรงพยาบาลทันที

นอกจากนั้นด้านการหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะเข้า
ห้องสมุด ถามเพื่อน ถามอาจารย์ และบางทีอาจารย์จะมาหาเสริมให้ เมื่อมีเวลาว่าง เด็ก ๆ
จะเข้าห้องสมุด ทาการบ้าน ทาความสะอาดห้องเรียน และเล่นกับเพื่อน ๆ เมื่อมีความไม่เข้าใจ
ในบทเรียน เด็ก ๆ จะถามอาจารย์ เพื่อน เข้าห้องสมุด และมีบางคนก็คิดเอง เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ
เกิดขึ้น เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะปรึกษาเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ หรือเด็กกำพร้าที่มีอายุ
มากกว่า ด้านการทำงาน เด็กกำพร้าเกือบทั้งหมดชอบทำงานเป็นกลุ่ม เพราะจะได้ช่วยกันทำงาน
มีอะไรติดขัดจะได้ปรึกษากัน และที่สนุกสนานที่ได้รับมอบหมายจะได้เสร็จเร็ว ๆ แต่มีบางคนก็
ไม่ชอบทำงานกลุ่มเพราะเมื่อทำงานเป็นกลุ่มจะเสียงดังไม่ชอบ

การเข้ากับเพื่อนของเด็กกำพร้า เด็กกำพร้าส่วนใหญ่เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไป
ที่ไม่ใช่เด็กกำพร้าที่มาจากสถานสงเคราะห์ได้ เล่นกับเพื่อน ๆ ได้ ร่วมกันทำกิจกรรมกับ
เพื่อน ๆ ได้ดี เพื่อน ๆ ให้ความช่วยเหลือด้านการเรียน เช่น ช่วยสอนทาการบ้าน ให้ยืมอุปกรณ์
ด้านการเรียน เช่น ดินสอ ปากกา หนังสือ ยางลบ ฯลฯ แต่มีบางส่วนที่เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียน
ทั่วไปที่ไม่ใช่เป็นเด็กกำพร้าที่มาจากสถานสงเคราะห์ไม่ได้จะชอบแกล้งเพื่อน ๆ เพื่อนที่คบและสนิท
จะเป็นเพื่อนที่เป็นเด็กกำพร้าที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น ไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับ
เพื่อน ๆ จะชอบช่วยหลบอยู่บนห้อง และถ้าอยู่ที่สถานสงเคราะห์เวลาร่วมกันพัฒนาอาคารที่พัก
จะหลบเลี่ยงไม่ยอมทำงาน หรือเวลาที่มีกิจกรรมก็จะไม่เข้าร่วม เมื่อมีเพื่อนใหม่เข้ามาอยู่ด้วย
เด็ก ๆ จะรู้สึกดีใจ อบอุ่น เข้าไปพูดคุยแนะนำสิ่งต่าง ๆ ให้เพื่อนใหม่ได้ทราบ แต่มีบางคน
ที่รู้สึกดีใจที่ได้รู้จักเพื่อนใหม่ แต่จะไม่เข้าไปพูดคุยด้วยก่อน และเมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ ถ้าให้

เพื่อนำมาได้ เป็นผู้นำในการทำกิจกรรม เด็กก๊พพร้าวส่วนใหญ่จะไม่ยอมรับ ไม่ปฏิบัติตามที่ผู้นำได้สั่งมา ถ้ามีเพื่อนชักชวนไปบนทางที่ไม่ดี เช่น ขวนหนีโรงเรียน ทำผิดกฎของโรงเรียน เด็ก ๆ จะไม่เชื่อ และไม่ทำตาม รู้สึกไม่สบายใจ และเกลียดเพื่อนที่มาชวน ถ้าเพื่อนชักนำก็จะชักนำกลับคืน เมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ เด็กก๊พพร้าวส่วนใหญ่จะรู้สึกเฉย ๆ ธรรมดา และมีบางคนก็รู้สึกอาย ไม่กล้าพูดคุยด้วย หรือรู้สึกว่าการคุยคือไม่ยอมเล่นด้วย หรือไม่สบายใจเวลาพูดคุยด้วย เมื่อต้องฟังความคิดเห็นของเพื่อน เด็กก๊พพร้าวส่วนใหญ่จะเชื่อตามความคิดเห็นของเพื่อน แต่มีบางคนที่จะพิจารณาก่อนว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ หรืออาจจะถามอาจารย์ก่อน หรือเมื่อเอาใจไม่เห็นด้วยก็จะแย้งทันที

ด้านการเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กก๊พพร้าวที่เรียนที่โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เด็ก ๆ จะเข้าไปพูดคุยกับอาจารย์ ก็ต่อเมื่อมีเรื่องขอเพื่อน ๆ มาฟ้อง ไม่ค่อยเชื่อฟังอาจารย์ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เด็ก ๆ จะไม่ค่อยเข้ามาพูดคุยและเมื่อเวลามีปัญหา ก็จะเข้าไปขอคำปรึกษาจากการพูดคุยกับเด็ก ๆ พบว่า เด็ก ๆ จะกลัว และเกรงใจ บางคนจะอายครู อาจารย์ จึงทำให้เด็ก ๆ ไม่ค่อยพูดคุยและปรึกษากับครู อาจารย์ แต่สำหรับเด็ก ๆ ที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เด็ก ๆ จะเข้ามาพูดคุยกับครู อาจารย์ เนื่องจากครู อาจารย์ให้ความสนิทสนมกับเด็กก๊พพร้าวเหล่านั้น นอกจากนั้นครู อาจารย์ คอยบอกให้เพื่อน ๆ ของเด็กก๊พพร้าวส่งสารเด็กก๊พพร้าวที่มาจากสถานสงเคราะห์ เพราะเด็ก ๆ เหล่านี้ไม่มีบิดา มารดาให้ความรักความอบอุ่น ให้เพื่อน ๆ ช่วยสอนการบ้านแก่เด็กก๊พพร้าวเหล่านี้ด้วย เด็ก ๆ ก๊พพร้าวที่เรียนที่โรงเรียนบ้านข้าวสาร เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เด็ก ๆ จะพูดคุยกับอาจารย์แต่จะไม่ปรึกษานักกับอาจารย์ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เด็ก ๆ จะไม่เข้าไปพูดคุยกับอาจารย์หรือนำพูดก็พูดด้วยน้อยเช่นเดียวกับเด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสำหรับเด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เด็ก ๆ จะพูดคุยกับอาจารย์ ช่วยเหลืออาจารย์ เช่นเมื่อเห็นครู อาจารย์ ยกของหนัก ๆ ก็จะเข้าไปช่วย หรือช่วยอาจารย์ขายของที่สหกรณ์ของโรงเรียน ส่วนการเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่เมื่อเวลามีปัญหาต่าง ๆ เด็ก ๆ จะเข้าไปขอคำปรึกษา ขอคำแนะนำต่าง ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนม

แก่เด็ก เด็ก ๆ บางคนที่ไม่เข้าไปด้วยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์จากการพูดคุยกับเด็ก ๆ พบว่าเด็ก ๆ กลัวและเกรงใจเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์

ในด้านข่าวของเครื่องใช้ส่วนตัว ทางสถานสงเคราะห์ได้จัดให้ดังนี้ โต๊ะ เก้าอี้สำหรับทานอาหารบ้านไว้ชั้นล่างของอาคารที่พัก ตู้ใส่เสื้อผ้าและเครื่องใช้ส่วนตัว ทางสถานสงเคราะห์ได้จัดไว้ติดกำแพงด้านบนห้องเป็นที่ว่าง เตียงนอนจะอยู่ชั้นบนของอาคารที่พักซึ่งห้องนอนจะเป็นห้องโถงกว้าง ๆ โดยเตียงจัดไว้เรียงกัน ส่วนอุปกรณ์การเรียน เช่น กระเป๋านักเรียน ดินสอ ปากกา ยางลบ รองเท้านักเรียน ถุงเท้านักเรียน ทางสถานสงเคราะห์ก็จัดหามาให้ ซึ่งได้งบประมาณจากที่กรมประชาสงเคราะห์จัดให้หรือได้รับบริจาคมา

เด็กกัฬารั้วที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ด้านความร่วมมือ เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดี เด็กกัฬารั้วจะชอบแสดงออกเช่นการแข่งขันกีฬาหรือการแสดงต่าง ๆ เด็ก ๆ จะช่วยกันคิดการแสดง ซ้อมการแสดงกันเอง ด้านความสนใจ เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มากกว่าและนานกว่าเด็กเล็ก ๆ เช่น ด้านการศึกษาเด็ก ๆ จะให้ความสนใจ คือ เมื่อไม่เข้าเรียนก็จะถามเพื่อน ถามครู อาจารย์ เข้าห้องสมุด ด้านความเร็วในการรับรู้ เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่มีความเร็วในการรับรู้ แต่ก็มีบางคนที่ได้รับรู้ได้ช้า แม้จะให้ทำซ้ำแล้วซ้ำอีกก็ยังทำไม่ได้ เช่น ทำอาหารบ้าน ทั้ง ๆ ที่เคยให้ทำแล้วก็ยังทำไม่ได้ ด้านความตั้งใจ เด็กส่วนใหญ่จะมีความตั้งใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ โดยเฉพาะถ้าสั่งไหนทำแล้วเป็นประโยชน์แก่ตนเองเด็กก็จะยิ่งตั้งใจมากขึ้น ด้านความสามารถ เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่มีความสามารถในด้านกีฬา และการแสดง เด็ก ๆ จะชอบเล่นมาสเกตบอล วอลเลย์บอล และวิ่งด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่ จะมีความคิดริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ เช่น ด้านการแสดงเด็ก ๆ จะช่วยกันคิดการแสดงต่าง ๆ กันเอง ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด ๆ ของการแสดง เครื่องแต่งตัวในการแสดง แต่เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่ที่คุมอาคารที่พัก) จะให้คำแนะนำบ้างบางครั้ง ด้านความถนัด เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่จะถนัดด้านการกีฬา ด้านการแสดง และการเย็บปักถักร้อย ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยเฉพาะถ้าเด็กมีความพร้อมด้วย ยิ่งมีความเชื่อมั่นมากขึ้น ส่วนเด็กที่ไม่มีความเชื่อมั่น เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ต้องคอยสั่ง คอยบอกให้ทำ ด้านความซื่อสัตย์ เด็กกัฬารั้วส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์ เจอสิ่งของก็นำไปให้เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่ที่คุมอาคารที่พัก) หากเจ้าของ

ด้านความรอบคอบ เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่จะมีความรอบคอบไม่ต้องการเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม้ที่คุมอาหารที่พัก) คอยบอกคอยเตือน แต่ก็มีบางคนที่เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ต้องคอยเตือน คอยบอกอยู่เสมอ

ด้านความเป็นผู้นำ เด็กส่วนใหญ่พร้อมจะเป็นผู้นำ ทั้งนี้อาจเนื่องจากได้รับมอบหมายให้ดูแลน้อง ๆ ด้านความรับผิดชอบ เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่จะมีความรับผิดชอบ คือ ได้รับมอบหมายงานให้มาทำที่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้น ด้านการไร้เหตุผลเหมาะสม เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่จะมีการไร้เหตุผลเหมาะสม จะเห็นได้จากเมื่อเด็กมีปัญหาไม่เข้าใจงานเนื้อหาบทเรียน เด็ก ๆ จะหุคคูลยปรึกษากันพิจารณาใคร่ครวญอย่างมีเหตุผล ด้านการตรงต่อเวลา เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่จะไม่ค่อยตรงต่อเวลาจะเห็นได้จากเมื่อถึงเวลารับประทานอาหาร เจ้าหน้าที่เป่านกหวีดให้มาเข้าแถวเตรียมรับประทานอาหาร เด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาทันตรงเวลากว่า จะมาช้าใช้เวลานาน แต่ถ้าสิ่งใดเด็กสนใจก็จะกระตือรือร้นมาทันตรงต่อเวลา เช่น เวลาจะไปเที่ยว เด็ก ๆ จะมาตรงเวลา

ด้านการเคารพ กฎ ระเบียบ เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่ จะปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความรู้สึกว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบจะทำให้ตนเองเป็นคนมีระเบียบวินัยสังคมจะมีความสุข และถ้าทำผิดกฎระเบียบ ถูกลงโทษก็จะไม่เสียใจเพราะรู้ว่าทำผิดกฎระเบียบที่ตั้งขึ้น แต่ก็มีบางคนที่รู้สึกว่ามีอยากปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่ตั้งขึ้น อยากจะคัดค้านแต่ก็ยังไม่กล้า เพราะคนอื่น ๆ ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบที่ตั้งขึ้น ด้านการยอมรับคำติชม เด็กส่วนใหญ่ยอมรับคำติชมของผู้ใหญ่จะเห็นได้จากเวลาทำงาน หรือทำการบ้านไม่เรียบร้อย พอครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์แนะนำ หรือเตือนเด็ก ๆ ก็จะแก้ไขข้อบกพร่องที่ครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ได้แนะนำเตือนบางคนจะไม่พอใจเมื่อครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ได้แนะนำหรือเตือน ด้านการปรับปรุงตนเอง เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่เมื่อมีการปฏิบัติตนไม่เหมาะสม พอครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เตือนก็จะไม่ปฏิบัติอีก แต่ก็มีบางคนที่ไม่แก้ไขปรับปรุงตนเองเมื่อครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์แนะนำหรือเตือนด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็กส่วนใหญ่จะมีมารยาทดี เช่น เมื่อเจอครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์ หรือบุคคลอื่น ๆ เด็ก ๆ จะแสดงความเคารพ เข้าไปทักทาย และช่วยเหลือเมื่อเห็นว่าถือของหนัก และสำหรับคนที่อายุเท่ากันก็จะทักทายพูดคุย

แต่ก็มีบางคนที่ไม่ได้เข้าบทักทายครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ด้านสภาพอารมณ์ เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่มักจะมีสภาพอารมณ์ที่ปกติ เมื่อเวลาโรทก็จะมีอารมณ์ดีไม่ฉุนเฉียว แต่ก็มีบางคนที่มีอารมณ์ฉุนเฉียว ด้านการแต่งกายและอนามัยส่วนตัว ด้านการแต่งกาย เสื้อผ้าที่สวมใส่จะได้รับจากการบริจาคไม่ว่าจะได้จากกรมประชาสงเคราะห์หรือบุคคลต่าง ๆ มาบริจาคที่สถานสงเคราะห์ ด้านอนามัยส่วนตัวเด็ก ๆ ส่วนใหญ่จะแข็งแรง โรคภัยส่วนใหญ่นั้นที่เป็นจะเป็นหวัด และถ้าเจ็บป่วยที่รุนแรงก็จะถูกนำส่งโรงพยาบาลทันที

นอกจากนั้นด้านการหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่มักจะเข้าห้องสมุด ถามเพื่อน ถามอาจารย์ อ่านหนังสือพิมพ์ เมื่อมีเวลาว่างเด็ก ๆ จะเข้าห้องสมุด ทำการบ้านและเล่นกับเพื่อน ๆ เมื่อมีความไม่เข้าใจบทเรียน เด็ก ๆ จะถามเพื่อน อาจารย์ หรือเข้าห้องสมุด เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นเด็ก ๆ กัฬร้าวส่วนใหญ่มักจะปรึกษาเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กกัฬร้าวที่มีอายุมากกว่าและมีบางคนที่ยืนยันเจตนาจะไปศึกษาพิเศษ ๆ ที่บ้าน ด้านการทำงาน เด็ก ๆ ชอบที่จะทำงานเป็นกลุ่ม เพราะจะได้ช่วยกันทำงาน มีอะไรติดขัดจะได้ปรึกษากัน และที่สำคัญงานที่ได้รับมอบหมายจะได้เสร็จเร็ว ๆ

การเข้ากับเพื่อน ๆ ของเด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่มักจะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปที่ไม่ใช่เด็กกัฬร้าวที่มาจากสถานสงเคราะห์ได้ ร่วมกันทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ได้ดี เพื่อน ๆ ให้ความช่วยเหลือด้านการเรียน เช่น ให้ความรู้ด้านการศึกษา แต่ก็มีบางคนที่ยึดติดกับเด็กกัฬร้าวที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกัน แต่ก็เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ เมื่อมีเพื่อนใหม่เข้ามาอยู่ด้วย เด็ก ๆ จะรู้สึกดีใจ อบอุ่น เข้าไปคุยด้วย แนะนำสิ่งต่าง ๆ ให้เพื่อนใหม่ได้ทราบ แต่ก็มีบางคนที่ยังรู้สึกดีใจที่ไม่ได้รู้จับเพื่อนใหม่ แต่จะไม่เข้าไปพูดคุยด้วยก่อน และเมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ ถ้าให้เพื่อนใหม่ได้เป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรม เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่มักจะไม่ยอมรับ ไม่ปฏิบัติตามที่ผู้อื่นได้สั่งมา ถ้ามีเพื่อน ๆ ชักชวนไปในทางที่ไม่ดี เช่น ชวนหนีโรงเรียน หรือทำผิดกฎของโรงเรียน เด็ก ๆ จะไม่เชื่อและไม่ทำตาม รู้สึกไม่สบายใจ และเกลียดเพื่อนที่มาชวน ถ้าเพื่อน ๆ ชักล้างก็จะชักล้างกลับคืน เมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่มักจะรู้สึกเฉย ๆ ธรรมดา และมีบางคนที่ยังรู้สึกอาย ไม่กล้าพูดคุยด้วย หรือไม่สบายใจเวลาพูดคุยด้วย เมื่อต้องฟังความคิดเห็นของเพื่อน เด็กกัฬร้าวส่วนใหญ่มักจะเชื่อตามความคิดเห็นของเพื่อน แต่มีบางคนที่จะพิจารณาก่อนว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ หรืออาจจะถามอาจารย์ก่อน หรือเมื่อใดไม่เห็นด้วยก็จะแย้งทันที

ด้านการเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เด็ก ๆ จะเข้าพบอาจารย์เป็นบางครั้ง ช่วยอาจารย์ยกหนังสือ เข้ากับอาจารย์ได้ เด็กที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เด็ก ๆ จะเข้าหาอาจารย์ ช่วยเหลืออาจารย์ และเด็กที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เวลามีปัญหาเด็ก ๆ จะปรึกษาอาจารย์ จากการพูดคุยกับเด็ก ๆ จะพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนิทสนมแก่เด็ก แต่มีบางคนที่ไม่กล้าเข้าหาอาจารย์ ทั้งนี้เพราะเด็กมีความรู้สึกกลัว เกรงใจ และบางคนรู้สึกอาย จึงไม่กล้าเข้าหาอาจารย์ และสำหรับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กกึ่งกำพร้าส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เวลามีปัญหาจะเข้าไปขอคำแนะนำ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ๆ แต่มีเด็กบางคนที่ไม่กล้าเข้าไปพูดคุยหรือขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เพราะกลัวและเกรงใจเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์

ในด้านข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัวทางสถานสงเคราะห์ได้จัดให้ดังนี้ โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับทำการบ้านจัดไว้ชั้นล่างของอาคารที่พัก ตู้ใส่เสื้อผ้าและเครื่องใช้ส่วนตัว ทางสถานสงเคราะห์ได้จัดไว้ติดกำแพงด้านบนใดซึ่งเป็นที่ว่าง เที่ยงนอนจะอยู่ชั้นบนของอาคารที่พัก ห้องนอนจะเป็นห้องโถงกว้าง ๆ โดยเตียงจัดไว้เรียงกัน ส่วนอุปกรณ์การเรียน เช่น กระเป๋านักเรียน ดินสอ ปากกา ยางลบ รองเท้านักเรียน ถุงเท้านักเรียน ทางสถานสงเคราะห์ก็จัดมาให้ ซึ่งได้งบประมาณจากกรมประชาสงเคราะห์จัดให้หรือได้รับบริจาคมา

ลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็กกึ่งกำพร้าที่ฝึกวิชาชีพที่สถานสงเคราะห์

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของสถานฝึกวิชาชีพที่สถานสงเคราะห์ที่เด็ก ๆ ฝึกวิชาชีพ

สถานฝึกวิชาชีพที่สถานสงเคราะห์จัดให้เด็ก ๆ กึ่งกำพร้าได้ฝึกวิชาชีพมีขนาดกว้างพอดี โต๊ะ เก้าอี้ พอเพียงกับจำนวนเด็ก แสงสว่างดี แต่ถ้ามีตึกเปิดไฟ การระบายอากาศภายในห้องฝึกก็มีลมพัดดี ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยเพราะมีการทำความสะอาด อุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับฝึกวิชาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า อุปกรณ์เช่น จักรเย็บผ้า ด้าย กรรไกร ฯลฯ และสำหรับวิชาชีพหัตถกรรม (ผลิตภัณฑ์พื้นเมือง) อุปกรณ์ เช่น กรรไกร กาว หนังกี่ใช้ทำหัตถกรรม ฯลฯ มีเพียงพอกับจำนวนเด็กกึ่งกำพร้า วิชาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า อาจารย์จะสอนการ

เดินจักร และเรียนทฤษฎี 1 ชั่วโมง และสำหรับวิชาชีพหัตถกรรม (ผลิตภัณฑ์พื้นเมือง) อาจารย์จะสอนเย็บหนัง การศึกษาหาความรู้นอกชั้นเรียนของเด็ก ๆ เด็กกัฬร้าจะถามอาจารย์ผู้ฝึกวิชาชีพหัตถ์ เด็ก ๆ กัฬร้าไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และในสถานสงเคราะห์มีสถานที่พักผ่อนและนันทนาการ ได้แก่ สนามบาสเกตบอล ซึ่งการกีฬาฝ่ายผลิตเป็นผู้สร้างหัตถ์ ซึ่งเด็ก ๆ ว่างใช้เวลาเล่นบาสเกตบอล วอลเลย์บอล และโต๊ะม้าหินอ่อนมีตารางซึ่งเด็ก ๆ สามารถเอาว่างเล่น หมากกรุก หมากฮอสได้

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เด็กหญิงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี

ในการที่จะลงโทษเด็กของอาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ก่อนที่จะลงโทษเด็ก อาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์จะบอกเหตุผลในการลงโทษว่าเด็กทำผิดอะไรจึงถูกลงโทษ ในการทำกิจกรรมอาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์จะให้เวลาพอเหมาะกับการทำงาน นอกจากนั้นอาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ให้ความร่วมมือกับเด็กในการทำกิจกรรม เช่น เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์จัดงานแข่งขันกีฬาในวันกีฬาแห่งชาติ ช่วยเด็กจัดกิจกรรม (รับ การแสดง) เวลาเมื่อแขกมาเยี่ยมสถานสงเคราะห์ อาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ได้เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้ซักถามปัญหา ปรัชญาหรือและพูดคุยกัน อาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพจะเปิดโอกาสให้เด็กคิดได้เอง ทำเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นบางครั้ง และสำหรับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ได้เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดเอง ทำเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของเด็กกัฬร้าเมื่ออยู่ที่ห้องฝึกวิชาชีพและสถานสงเคราะห์เด็กหญิงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี

เด็ก ๆ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันกีฬา เด็ก ๆ ไม่ค่อยสนใจในการทำงาน เช่น ในการทำงานบางครั้งทำไม่ได้อย่างที่ตั้งใจไว้ เด็ก ๆ มีการรับรู้ที่ไม่ค่อยเร็ว แม้สิ่งนั้นจะเคยทำมาก่อน ต้องให้ทักซ้ำ ๆ การตั้งใจทำงานจะเป็นระยะ ๆ ถ้าไม่ยอมฝึกวิชาชีพก็จะนอนหลับ เด็ก ๆ มีความสามารถในการเล่นกีฬา เช่น วอลเลย์บอล บาสเกตบอล นอกจากนั้นยังมีความสามารถด้านการแสดงซึ่งมีส่วนน้อยที่ไม่กล้าแสดงออก เด็ก ๆ จะเอาเศษผ้ามาคิดตัดแปลงเพื่อนำมาตัดเสื้อและในบางครั้งต้องให้รางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจ

อาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพให้ต้องชี้แนะตลอดแม้จะเป็นงานที่เคยทำมาแล้ว เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เด็ก ๆ มีความรอบคอบน้อย ซึ่งสังเกตได้จากการที่อาจารย์ต้องคอยเตือนอยู่เสมอ เด็ก ๆ จะจับกลุ่มกันเล่นโดยไม่มีครูเป็นผู้นำ อาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพต้องคอยดูแล คอยแก้ปัญหาให้ เช่น เวลาเย็บเสื้อผ้าต้องคอยดูว่าเย็บผิดหรือไม่ เพราะเด็ก ๆ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ เด็ก ๆ มีการใช้เหตุผล จะสังเกตได้จากเมื่อเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ให้คำชี้แนะให้เหตุผล เด็ก ๆ จะนำไปพิจารณา การตรงต่อเวลา เด็ก ๆ ไม่ค่อยตรงต่อเวลา จะสังเกตได้จาก เด็ก ๆ จะต้องมาเข้าห้องฝึกวิชาชีพสายลม เด็ก ๆ จะมาสายประมาณสายลมครึ่ง เด็ก ๆ จะให้การเคารพ กฏ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ แต่มีบางคนที่ทำผิดกฎ ซึ่งเกี่ยวกับเครื่องแบบที่ทางสถานสงเคราะห์กำหนดไว้ คือ แต่งเครื่องแบบไม่ครบ การยอมรับคำติชม และการปรับปรุงตนเอง เด็ก ๆ ยอมรับคำติชมและมีการปรับปรุงตนเอง จะเห็นได้จากเมื่อมีข้อบกพร่องต่าง ๆ พออาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์แนะนำ เด็ก ๆ ก็แก้ไขข้อบกพร่องทำงานได้ดีขึ้น เด็ก ๆ ส่วนใหญ่มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ แต่มีบางคนที่ทอพูดด้วยไม่ยอมพูดด้วย เด็ก ๆ ส่วนใหญ่จะขี้อาย ไม่ค่อยกล้าพูด เฉย ๆ เสื้อผ้าส่วนใหญ่มักได้กาใส่เป็นเสื้อผ้าที่ได้รับบริจาค หรือตัดเย็บเอง เด็ก ๆ ส่วนใหญ่ร่างกายแข็งแรง ในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เมื่อมีเวลาว่างเด็ก ๆ ดูทีวีที่อาคารพัก พักผ่อน และช่วยเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ทำกับข้าว เมื่อไม่เข้าเรียน เด็กจะถามอาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพให้ การทำงานเด็กชอบทำงานเป็นกลุ่มเพราะมีเพื่อนช่วยทำงาน จะได้เสร็จเร็ว ๆ เมื่อมีปัญหาเด็กจะปรึกษาเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่ที่คุมอาคารที่พัก) การเข้ากับเพื่อนของเด็กที่ฝึกวิชาชีพในสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ ที่ฝึกวิชาชีพในสถานสงเคราะห์ก็เข้าฝึกด้วยกันและเป็นผู้หญิงล้วนทั้งหมด และฝึกอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่ได้ออกไปข้างนอกกลุ่ม เด็กจึงเป็นกลุ่มที่เจอกันทั้งวันและทุกวัน เด็กไม่ได้เจอเด็กกลุ่มอื่นเลย เมื่อถามถึงความรู้สึกเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ เด็กบางคนจะรู้สึกอาย ไม่ชอบ ไม่กล้า แต่มีบางคนก็รู้สึกเฉย ๆ ถ้ามีเพื่อนเข้ามาหาเด็กจะรู้สึกดีใจ เล่นกับเพื่อน เมื่อแนะนำให้รู้จักจะเฉย ๆ และที่สำคัญจะไม่เข้าไปพูดคุยก่อน เมื่อต้องฟังความคิดเห็นของเพื่อนจะรู้สึกดี เชื่อที่เพื่อนพูด แต่มีบางครั้งไม่เชื่อที่เพื่อนพูด เมื่อได้รับการยอมรับจากเพื่อนให้เป็นผู้นำ เด็กส่วนใหญ่จะไม่พร้อมที่จะเป็นผู้นำ เพราะกลัวจะน่าเพื่อนคิด ๆ ถูก ๆ แต่มีบางคนที่พร้อมที่จะเป็นผู้นำ และเมื่อเพื่อนชักชวนไปนทางไม่ดี เด็กจะรู้สึกผิดหวังในตัวเพื่อนและจะไม่ทำตาม การเข้ากับอาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพให้ เด็กจะ

เข้าพูดคุยกับอาจารย์ที่ฝึกวิชาชีพให้ แต่ส่วนใหญ่จะพูดคุยด้วยเมื่อมีปัญหาเวลาตัดเย็บ ส่วนใหญ่จะเฉย ๆ และจะรู้สึกกลัวเมื่อทำผิด และสำหรับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เด็กจะรู้สึกอบอุ่นเมื่อได้อยู่ใกล้ แต่บางคนรู้สึกเฉย ๆ

กิจวัตรประจำวัน

(วันธรรมดา)

- 05.00 น. ตื่นนอน ออกกำลังกาย (วิ่งในสถานสงเคราะห์) อาบน้ำ
- ประมาณ 06.30 น. รับประทานอาหารเช้า (อาหารเช้าและอาหารกลางวัน ทางสถานสงเคราะห์จัดอาหารให้มือละ 1 อย่าง) หลังจากรับประทานอาหารเช้าก็จะล้างถ้วย ล้างจาน ล้างแก้ว
- 07.00 น. ไปโรงเรียน
- เด็กที่ไปเรียนที่โรงเรียนบ้านข้าวสาร ทางสถานสงเคราะห์ให้เด็ก ๆ ไปโรงเรียนโดยมีเจ้าหน้าที่คุมไป เพราะสถานสงเคราะห์และโรงเรียนบ้านข้าวสารอยู่ใกล้ ๆ กัน เด็ก ๆ จะได้รับเงินไปโรงเรียนคนละ 3 บาท ต่อวัน และทางสถานสงเคราะห์ได้ห่อข้าวไปที่โรงเรียน
- เด็กที่ไปเรียนที่โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม ทางสถานสงเคราะห์มีรถมารับ ไปส่งที่โรงเรียน ทางสถานสงเคราะห์ให้เงินไปโรงเรียนคนละ 3 บาท ต่อวัน สำหรับอาหารกลางวันทางสถานสงเคราะห์ได้จัดการติดต่ออาหารทางโรงเรียนให้เด็ก ๆ และสำหรับเด็กที่ไปเรียนที่โรงเรียนรัตนสูงพิทยาคาร เด็ก ๆ ไปโรงเรียนโดยขึ้นรถเมล์ชาวหน้าสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ ได้รับเงินคนละ 19 บาท ซึ่งรวมทั้งค่ารถและค่าอาหาร
- หลังโรงเรียนเลิกเมื่อเด็ก ๆ กลับมาถึงสถานสงเคราะห์จะเปลี่ยนเสื้อผ้า ทำความสะอาดอาคารที่พัก
- 17.00 น. รับประทานอาหารเย็น (อาหารเย็นจะมีกับข้าว 2 อย่าง และมีขนมด้วย) หลังรับประทานอาหารเย็นเสร็จ จะอาบน้ำ เล่น อ่านหนังสือ หรือทำการบ้าน
- 20.00 น. สวดมนต์ ดูข่าว ห่อข้าวจบ ขึ้นนอน

กิจวัตรประจำวัน

(วันหยุดราชการ)

- 05.00 น. ตื่นนอน ออกกำลังกาย (วิ่งในสถานสงเคราะห์) อาบน้ำ
- ประมาณ 06.30-07.00 น. รับประทานอาหารเช้า
- หลังจากรับประทานอาหารเช้าเสร็จ เด็ก ๆ จะนำแก้ว ด้วย จาน มาล้างที่อาคารที่พัก (ด้วย จาน จะเป็นของส่วนตัว) ทำงานส่วนรวมตามที่ได้รับมอบหมายให้ เช่น เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เก็บเศษกระดาษรอบอาคารที่พัก เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป รวมทั้งเด็กที่ฝึกวิชาชีพในสถานสงเคราะห์ จะล้างห้องน้ำ ตัดหญ้า รดน้ำต้นไม้ ปลุกพืชผักสวนครัว ทำความสะอาดรอบบริเวณอาคารที่พัก หลังจากนั้นก็จะซักผ้า เด็กโตก็จะซักผ้าให้เด็กเล็กด้วย (เด็กที่โตกว่าจะเป็นพี่เลี้ยง ทางสถานสงเคราะห์ จะมีการแบ่งกันว่าใครจะเป็นพี่เลี้ยงให้ใคร) เด็กบางคนพอซักผ้าเสร็จก็จะดูโทรทัศน์ บางคนก็จะอ่านหนังสือที่เรียน บางคนก็จะอ่านหนังสือพิมพ์ ทำการบ้าน และบางคนก็จะเล่นกับเพื่อน ๆ (การเล่นของเด็ก ๆ เช่น วิ่งเล่น เล่นหมากเก็บ หมากฮอส และบางคนก็ปั่นต้นไม้)
- ประมาณ 11.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน ล้างถ้วย ล้างจาน ล้างแก้ว
- หลังจากรับประทานอาหารเช้าเสร็จก็จะพักผ่อน ดูโทรทัศน์ เล่น อ่านหนังสือ
- 15.30-16.30 น. ทำงานพัฒนาอาคารที่พัก ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครอง
- สถานสงเคราะห์
- 17.00 น. รับประทานอาหารเช้า
- หลังรับประทานอาหารเช้าเสร็จก็จะดูโทรทัศน์ เล่น ทำการบ้าน อาบน้ำ ดูหนังสือ
- 20.00 น. สวดมนต์ วันหยุดราชการทางสถานสงเคราะห์อนุญาตให้ดูละคร
- หลังข่าวได้ 1 เรื่อง
- ประมาณ 22.00 น. เข้านอน
- วันหยุดราชการทางสถานสงเคราะห์จะไม่ค่อยกำหนดเวลามากนัก เช่น ให้เด็กตื่นสายได้ มารับประทานอาหารเช้าได้ หรือให้นอนดึกได้

การทดสอบสมมติฐาน

จากข้อมูลการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการโดยการวิจัยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการให้เด็กกัมพูชาได้เขียนเรียงความเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ การแสดงออกที่เหมาะสม การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ทักษะติดต่อสังคมและความพึงพอใจในตนเองในส่วนแรก อดิชาใช้เกณฑ์การปรับตัวทางสังคมของ Elizabeth Bergner Hurlock ซึ่งมี 4 ประการ ได้แก่

1. การแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)
2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)
3. ทักษะติดต่อสังคม (Social Attitudes)
4. ความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ทำให้สามารถวิเคราะห์การปรับตัวทางสังคมของเด็กกัมพูชาตามสมมติฐานที่ตั้งต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1. เด็กกัมพูชาที่มีอายุมากสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กกัมพูชาที่มีอายุน้อย

ตารางที่ 24 แสดงอายุของเด็กกัมพูชาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์

อายุของเด็กกัมพูชา	จำนวน	ร้อยละ
อายุตั้งแต่ 6 ปี ถึงอายุ 12 ปี	69	59.5
อายุตั้งแต่ 13 ปี ถึงอายุ 17 ปี	47	40.5
รวม	116	100.00

ตารางที่ 24 แสดงอายุของเด็กกัมพูชาที่อยู่ในสถานสงเคราะห์มีดังต่อไปนี้ เด็กอายุตั้งแต่ 6 ปี ถึงอายุ 12 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 และเด็กอายุตั้งแต่ 13 ปีถึงอายุ 17 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5

1. การแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance) จากข้อมูล

ในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กกัฬาร้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสนใจเรียน ต้องบังคับถึงจะเรียน ชอบทำงานที่ใช้แรงงาน เช่น รดน้ำต้นไม้ ตัดหญ้า ตักน้ำ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ต้องคอยเตือน คอยบอกเสมอ ไม่ค่อยพูดคุย ไม่สนใจเพื่อน ๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าวเวลาไม่พอใจก็จะโยนหนังสือแล้วกระเทียบ หรือไม่ก็ตีเด็กที่อายุน้อยกว่า ชอบทะเลาะกับเพื่อน ไม่ค่อยตรงต่อเวลา แต่ในด้านการแสดงต่าง ๆ หรือการแข่งขันกีฬาเด็กกัฬาร้าส่วนใหญ่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดี แต่มีส่วนน้อยที่ต่อต้านทำในสิ่งตรงกันข้าม เช่น ไม่ลงไปเข้าร่วมกิจกรรม ชอบหลบออกนอกห้องเรียน ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ ส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กกัฬาร้าส่วนใหญ่จะรับฟังคำติชม แต่ก็มีบางคนที่ไม่ยอมรับฟังคำติชม ด้านการปรับปรุงตนเอง เมื่อได้รับคำเตือนก็จะนาคำแนะนำนั้นมาพิจารณาและปรับปรุงตนเอง และด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น ก็จะทำให้ความเคารพแก่ผู้ที่อาวุโสกว่า และถ้าอายุเท่ากันก็จะหักทลายกัน สำหรับเด็กกัฬาร้าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี-17 ปี ส่วนใหญ่ให้ความสนใจด้านการเรียน เมื่อไม่เข้าใจก็จะปรึกษาเพื่อน ๆ เมื่อได้รับมอบหมายงานมาก็จะทำงานที่ได้รับมอบหมายมาอย่างดี มีความตั้งใจในการทำงาน มีความอดกลั้นอารมณ์ เมื่อมีกิจกรรมก็จะเข้าร่วมกิจกรรมดี คอยคิดการแสดงต่าง ๆ ด้านการเคารพ กฎ ระเบียบ เด็กกัฬาร้าส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่มีบางคนที่ไม่อยากจะทำปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่ต้องปฏิบัติเพราะคนอื่นปฏิบัติ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กจะรับฟังคำติชม แต่มีบางคนที่จะไม่พอใจเมื่อได้รับการเตือน ด้านการปรับปรุงตน เมื่อได้รับคำเตือนก็จะไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่ไม่ดีอีก และด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโส ช่วยยกของช่วยงานอาจารย์ และถ้าเป็นเด็กที่อายุน้อยกว่าก็จะให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

ดังนั้นในด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

เด็กกัฬาร้าที่มีอายุมากมีการแสดงออกที่เหมาะสมได้ดีกว่าเด็กกัฬาร้าที่มีอายุน้อย ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า เมื่อเด็กอายุมากขึ้นเด็กจะเข้าใจสังคมมากขึ้น เริ่มสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน หรือการปะทะสังสรรค์จะช่วยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดทัศนคติ ค่านิยม ของสังคมแก่เด็กจนสมบูรณ์

2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กกัมพูชา ที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้ามาพูดคุยกับครู อาจารย์ ก็ต่อเมื่อมีเรื่องขอเพื่อน ๆ มาพ้อง หรือ เมื่อครู อาจารย์ มาพูดคุยก่อน และเมื่อเวลามีปัญหาเด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาปรึกษาอาจารย์ แต่ก็มีบางคนเมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก ๆ ก็จะช่วยถือของ ช่วยอาจารย์ทำงาน โดยเฉพาะกับครู อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก จะเห็นได้จากเด็ก ๆ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์วิทยาคม ครู อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก เด็ก ๆ ก็จะเข้ามาพูดคุยขอคำแนะนำ เข้ามาช่วยทำงานต่าง ๆ การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของ สถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่ จะเข้าไปขอคำปรึกษาแนะนำต่าง ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของ สถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ๆ แต่ก็มีเด็กบางคนไม่กล้าเข้าไปพูดคุย หรือขอ คำแนะนำเวลามีปัญหา การเข้ากับกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียน ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนทั่วไปได้ ช่วยเหลือกันทำงาน เวลาที่มีกิจกรรมที่โรงเรียนก็ช่วยกันทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับ ฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่คบเฉพาะแต่เด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น แต่ก็มี บางส่วนซึ่งได้แก่ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียน ค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม และ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสารและโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็ก ๆ จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปไม่ได้ ไม่สนใจเพื่อนไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ จะหลบอยู่ในห้องเรียนเวลาที่มีกิจกรรม จะคบและมีเพื่อนสนิทที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น และสำหรับกับผู้เข้าไปท้าววิจัย เด็กกัมพูชาส่วนใหญ่ก็เข้ามาพูดคุยด้วย ขนบไปเที่ยวด้วยเมื่อทาง สถานสงเคราะห์ได้จัดพาไปเที่ยวที่หนองคาย จะมีส่วนน้อยที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยด้วย สำหรับ เด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 13 ปี ถึง 17 ปี การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุย กับอาจารย์ ช่วยอาจารย์ทำงาน เด็ก ๆ มีสัมมาคารวะ ให้ความช่วยเหลืออาจารย์เมื่อเห็นครู อาจารย์ถือของหนัก มีปัญหา ก็จะขอคำปรึกษาจากครู อาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุย กับครู อาจารย์ซึ่งเป็นส่วนน้อย การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุย เวลามีปัญหาเข้าไปขอคำแนะนำ แต่ก็มีเด็กบางคนที่ไม่กล้าเข้าไปพูดคุยด้วย หรือขอคำแนะนำ

เวลามีปัญหา สำหรับผู้เข้าไปทำการวิจัย เด็กก๊พร้าส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขอคำแนะนำ เรื่องการศึกษาต่อด้วย และสำหรับการเข้ากับกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียน ส่วนใหญ่เข้ากับเพื่อนทั่วไปได้ ไม่ได้คบเฉพาะแต่เพื่อน ๆ ที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น เมื่อมีกิจกรรมหรือทำงาน ร่วมกับเพื่อน ก็จะได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ

ดังนั้นในด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กก๊พร้าที่มีอายุมาก สามารถเข้ากับครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ได้ดีกว่าเด็กก๊พร้าที่มีอายุน้อย ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า เมื่อเด็กอายุมากขึ้นเด็กจะเข้าใกล้สังคมมากขึ้น เริ่มสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และการได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน หรือการปะทะสังสรรค์จะช่วยถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม ของสังคมแก่เด็กจนสมบูรณ์ การเข้ากับกลุ่มเพื่อน เด็กก๊พร้า ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ยกเว้นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสารและโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนค่ายประจักษ์-ศิลปาคม และเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสารและโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็ก ๆ จะคบและสนิทกับเพื่อนที่มาจากสถานสงเคราะห์ ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า เมื่อเด็กอายุมากขึ้นเด็กจะเข้าใกล้สังคมมากขึ้น เริ่มสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันหรือการปะทะสังสรรค์จะช่วยถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม ของสังคมแก่เด็กจนสมบูรณ์ ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคมให้ความสงสารเด็กก๊พร้าเหล่านี้เป็นพิเศษ คือ ำให้เพื่อน ๆ สงสารเด็กก๊พร้าเหล่านี้ และำให้ช่วยเหลือเด็กก๊พร้าเหล่านี้ด้วย นอกจากนั้นเด็ก ๆ ที่เรียนอยู่โรงเรียนบ้านข้าวสาร มีโอกาสได้ใกล้ชิดกันเพราะโรงเรียนนี้อยู่ใกล้สถานสงเคราะห์ และเด็กที่เรียนโรงเรียนนี้มีบ้านอยู่ใกล้ ๆ สถานสงเคราะห์ วันหยุดก็มาเล่นด้วยกัน จึงทำำให้เด็กก๊พร้าเหล่านี้สนิทกับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้

3. ทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes)

ด้านทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นว่า เด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 6 ปี-12 ปี ส่วนใหญ่ชอบที่จะร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และเพื่อน จากเรียงความที่เด็ก ๆ เขียนพบว่า การที่เด็ก ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมจะรู้สึกดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะทำให้เด็ก ๆ รู้สึกว่าตนเองมีค่าและบุคคลอื่นไม่ได้อิงเคียงตนเองได้รับความสนุกเพลิดเพลิน และเด็ก ๆ จะยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วย แต่ก็มีส่วนน้อยที่เวลามีผู้ใหญ่มาตรวจโรงเรียนหรือมีแขกมาเยี่ยมโรงเรียนหรือสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะเข้าไปขอเงิน เด็ก ๆ จะทำในสิ่งตรงกันข้าม ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม ขอดอด้าน รกรง่าย และชอบหลบออกนอกห้องเรียน สำหรับเด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ เพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ เพราะจะทำให้มีความสุขเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ ทำให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี เด็ก ๆ ยอมรับความจริงเมื่อมีเพื่อน ๆ มาล้อว่าเป็นเด็กสถานสงเคราะห์ จะปฏิบัติตามกฎอย่างดีที่สุด จะทำกิจกรรมอย่างดีที่สุด แต่ก็มีบางคนที่มีความรู้สึกว่าบุคคลในสังคมมีหลายรูปแบบ บุคคลที่ร้ายวร้ายท้อแท้ เพื่ออยากได้หน้า อยากเด่นในสังคม น้อยคนที่เต็มใจที่จะทำบุญจริง ๆ ส่วนบุคคลที่ยากจนถูกสังคมรังเกียจ เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับการศึกษาต้องเร่ร่อน และที่ต้องเป็นอย่างนี้เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปไม่มีความรับผิดชอบ พ่อแม่เด็กเกิดขึ้นมาทั้งที่พ่อแม่ที่สถานสงเคราะห์ ทำให้เกิดเป็นปัญหาสังคม บางคนรู้สึกว่าการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับความสนใจจากครู อาจารย์ เพราะครู อาจารย์ให้ความสนใจคนที่กล้าแสดงออก เด็กก็เกิดความน้อยใจทั้ง ๆ ที่เด็กก็เล่นกีฬาเก่ง และชอบแสดงด้วย นอกจากนั้นเด็กรู้สึกเบื่อในการทำกิจกรรม เพราะไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมที่จัดขึ้น แต่ก็ต้องเข้าร่วมเพราะส่วนใหญ่เต็มใจจัดให้มีขึ้น

ดังนั้นในด้านทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes) อายุของเด็กกัมพูชาไม่มีผลต่อทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes) ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าเมื่อเด็กอายุมากขึ้นเด็กจะเข้าใจสังคมมากขึ้น เริ่มสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันหรือปะทะสังสรรค์จะช่วยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ ค่านิยม ของสังคมแก่

เด็กจนสมบูรณ์ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์ให้ความสำคัญและการมีโอกาสดำกั้ชิดกับเพื่อน ๆ โดยเฉพาะเด็กที่เรียนอยู่โรงเรียนบ้านข้าวสาร

4. ความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction) เด็กกั้พร้าวที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี จากการพูดคุยกับเด็กและจากเรียงความของเด็ก ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดพร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ำให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ นอกจากพร้อมที่จะเป็นผู้นำเด็ก ๆ จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ถ้าไม่ได้เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็ก ๆ ก็ยอมรับ และจะทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากนั้นจะำให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมด้วย เช่น ช่วยหาอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมเท่าที่จะหามาให้ได้ และสำหรับเด็กกั้พร้าวที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่พร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ำให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะรู้สึกภูมิใจที่บุคคลอื่นำความไว้วางใจและจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ไม่ทำให้บุคคลอื่นผิดหวัง มีความรู้สึกว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในวันข้างหน้า หรือทำตัวให้พอดีกับการทำงานนั้น ๆ เมื่อได้เป็นผู้นำถึงไหนถึงกัน รู้สึกว่าดีใจที่ได้เป็นผู้นำเพราะมีบุคคลำความไว้วางใจ แต่มีบางคนรู้สึกอึดอัดและไม่ค่อยพอใจเพราะไม่ค่อยชอบเป็นผู้นำใครอยากเป็นตัวของตัวเอง และก็มักชอบบังคับใครด้วย เมื่อไม่ได้เป็นผู้นำเด็ก ๆ ก็จะรู้สึกเฉย ๆ และยินดีด้วยกับคนที่ได้เป็นผู้นำ แต่ก็มักมีคนที่ไม่ได้ที่จะเป็นผู้ตามเพราะรู้สึกว่ามีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าใครทำตามก็จะเอาใจใส่คนที่ทำตามตนเอง แต่ถ้ามีใครมาขัดก็จะหยุดทำทันที แต่จากการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) พบว่า ด้านการเป็นผู้นำ เด็กที่มีอายุมาก จะมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อย แต่ก็มีบางที่ให้อำนาจแก่เด็ก ๆ ด้วย

ดังนั้นในด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

เด็กกั้พร้าวที่มีอายุมาก มีความพึงพอใจในตนเองมากกว่าเด็กกั้พร้าวที่มีอายุน้อย ซึ่งเป็นไปตามเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า เมื่อเด็กอายุมากขึ้นเด็กจะเข้าใกล้สังคมมากขึ้น

เริ่มสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และการได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันหรือการปะทะสังสรรค์ช่วย
 ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ ค่านิยมของสังคมแก่เด็กจนสมบูรณ์ นอกจากนั้นทางสถานสงเคราะห์
 ได้มอบหมายให้เด็กโรคคอตีบดูแลเด็กที่เล็กกว่า

ตารางที่ 25 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน
 ของ Elizabeth Bergner Hurlock

การปรับตัวทางสังคมด้าน	เด็กกำพร้าที่มีอายุมาก		เด็กกำพร้าที่มีอายุน้อย	
	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้
1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/			X
2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ				
อาจารย์	/			X
เพื่อน	/		/	
3. ทักษะติดต่อสังคม	/		/	
4. ความพึงพอใจในตนเอง	/			X

ตารางที่ 25 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม
 ทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังต่อไปนี้
 ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม เด็กกำพร้าที่มีอายุมากสามารถมีการแสดงออกที่เหมาะสมได้ดีกว่า
 เด็กกำพร้าที่มีอายุน้อย ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ การปรับตัวเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์
 เด็กกำพร้าที่มีอายุมากกว่าสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ได้ดีกว่าเด็กกำพร้าที่มีอายุน้อย
 สำหรับการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน เด็กกำพร้าไม่ว่าจะมีอายุมากหรืออายุน้อยสามารถปรับตัว
 เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ แต่มีบางส่วนเท่านั้นที่จะคบแต่เพื่อนที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น

ด้านทัศนคติต่อสังคม เด็กก๊พร้าไม่ว่าจะมีอายุมากหรือมีอายุน้อยจะมีทัศนคติที่ดีต่อสังคม แต่มีเด็กบางคนที่ชอบทำในสิ่งตรงข้ามกับผู้ใหญ่มาก ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมและในด้านความพึงพอใจในบทบาทของตน เด็กก๊พร้าที่มีอายุมากกว่าจะมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำ มีความพอใจในบทบาทของตนเองมากกว่าเด็กก๊พร้าที่มีอายุน้อย

สมมติฐานที่ 2 เด็กก๊พร้าที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กก๊พร้าที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ

1. การแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กก๊พร้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ไม่ว่าจะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสนใจการเรียน ต้องบังคับถึงจะเรียน ชอบทำงานที่ใช้แรงงาน เช่น รดน้ำต้นไม้ ตัดหญ้า ตักน้ำ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ต้องคอยบอก คอยเตือนเสมอ ไม่ค่อยพูดคุย ไม่สนใจเพื่อน ๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าว เวลาไม่พอใจก็จะโยนหนังสือแล้วกระเทีบ หรือไม่ก็ตีเด็กที่อายุน้อยกว่าชอบทะเลาะกับเพื่อน ไม่ค่อยตรงต่อเวลา แต่ในด้านการแสดงต่าง ๆ หรือการแข่งขันกีฬาเด็ก ๆ จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดี แต่มีส่วนน้อยที่ต่อต้าน และทำในสิ่งตรงกันข้าม เช่น ไม่ลงมือเข้าร่วมกิจกรรม ชอบหลบออกนอกห้องเรียน ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กก๊พร้าส่วนใหญ่ก็จะรับฟังคำติชม แต่ก็มีบางคนที่ไม่ยอมรับฟังคำติชม ด้านการปรับปรุงตนเอง เด็กก๊พร้าส่วนใหญ่เมื่อได้รับคำเตือนก็จะน่านานะน้านั้นมาพิจารณาและปรับปรุงตนเอง และด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็กก๊พร้าส่วนใหญ่ก็จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโสกว่า และถ้าอายุเท่ากันก็จะหักทากัน สำหรับเด็กก๊พร้าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่ให้ความสนใจด้านการเรียน เมื่อไม่เข้าใจก็จะปรึกษาเพื่อน ๆ เมื่อได้รับมอบหมายงานมาก็จะทำงานที่ได้รับมอบหมายมาอย่างดี มีความตั้งใจในการทำงาน มีความอดกลั้นอารมณ์ เมื่อมีกิจกรรมก็เข้าร่วมกิจกรรมดี คอยคิดการแสดงต่าง ๆ ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่มีบางคนที่ไม่อยากจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่ต้องปฏิบัติตามเพราะคนอื่นปฏิบัติ

ด้านการยอมรับคำติชม เด็ก ๆ ก็จะได้รับฟังคำติชม แต่มีบางคนที่จะไม่พอใจเมื่อได้รับการเตือน
 ด้านการปรับปรุงตน เด็ก ๆ เมื่อได้รับคำเตือนก็จะไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่ใหม่ดีอีก และในด้านมารยาท
 ต่อบุคคลอื่น เด็ก ๆ จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโส ช่วยยกของ ช่วยงานอาจารย์ และถ้าเป็น
 เด็กที่อายุน้อยกว่าก็จะให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

ดังนั้นในด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคมในด้านการแสดงออกที่เหมาะสม
 (Overt Performance) ของเด็กกัพร้า ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าผลสัมฤทธิ์
 ทางการศึกษามีผลต่อสภาพจิตใจ ทักษะต่อตนเองและผู้อื่น และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งอาจ
 เป็นเพราะเด็ก ๆ กัพร้าเหล่านี้มีความสามารถด้านการเล่นกีฬา การกล้าแสดงออก เช่น
 การร่าต่าง ๆ ทำให้เด็ก ๆ กัพร้าเหล่านี้ได้มีการแสดงออกที่เหมาะสม โดยมีครู อาจารย์
 และเพื่อน ๆ สนับสนุน

2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กกัพร้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี
 ไม่ว่าจะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์
 ส่วนใหญ่จะเข้ามาพูดคุยกับครู อาจารย์ ก็ต่อเมื่อมีเรื่องของเพื่อน ๆ มาฟ้อง หรือเมื่อครู
 อาจารย์มาพูดด้วยก่อนและเมื่อเวลามีปัญหา เด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาปรึกษาครู อาจารย์ แต่ก็มีบางคน
 ที่เมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก ๆ ก็จะช่วยถือของ ช่วยอาจารย์ทำงาน โดยเฉพาะกับครู อาจารย์
 ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็กจะเห็นได้จากเด็ก ๆ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 3 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม ครู อาจารย์ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก เด็ก ๆ ก็เข้ามา
 พูดคุยขอคำแนะนำ เข้ามาช่วยทำงานต่าง ๆ การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กกัพร้า
 ไม่ว่าจะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่จะเข้าไปขอ
 คาปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ๆ
 แต่ก็มีเด็กบางคนไม่กล้าเข้าไปพูดคุยหรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา การเข้ากับกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียน
 ไม่ว่าจะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่จะเข้าไปกับเพื่อนที่
 โรงเรียนทั่วไปได้ ช่วยเหลือกันทำงาน เวลาที่มีกิจกรรมที่โรงเรียนก็ช่วยกันทำให้เสร็จลุล่วงไปด้วยดี

ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่ยกเฉพาะแต่เด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น แต่ก็มีบางส่วนซึ่งได้แก่ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม และเด็กที่เรียนชั้นประถมปีที่ 5 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็ก ๆ จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปที่โรงเรียนไม่ได้ ไม่สนใจเพื่อน ๆ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ จะหลบอยู่ในห้องเรียนเวลามีกิจกรรม จะคบและมีเพื่อนสนิทที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น และสำหรับกับผู้เข้าไปทำการวิจัยเด็ก ๆ ส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขวนขวายเกี่ยวข้องเมื่อทางสถานสงเคราะห์ได้จัดพาไปเที่ยวที่หนองคาย จะมีส่วนน้อยที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยด้วย สำหรับเด็กกัฬร่าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะมามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำการเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยกับอาจารย์ ช่วยอาจารย์ทำงาน เด็ก ๆ มีสัมมาคารวะ ให้ความช่วยเหลืออาจารย์ เมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก มีปัญหา ก็จะขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยกับอาจารย์ซึ่งเป็นส่วนน้อย การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กกัฬร่า ไม่ว่าจะมามีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยด้วย เวลามีปัญหา ก็เข้าไปขอคำแนะนำ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้าไปพูดคุย หรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา สำหรับผู้เข้าไปทำการวิจัย เด็กกัฬร่า ไม่ว่าจะมามีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขอคำแนะนำด้านการศึกษาต่ออีกด้วย และสำหรับการเข้ากับเพื่อน ๆ เด็กกัฬร่า ไม่ว่าจะมามีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ ไม่ได้ยกเฉพาะแต่เพื่อนที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น เมื่อมีกิจกรรมหรืองานร่วมกับเพื่อน ๆ ก็จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ

ดังนั้นในด้าน การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคมในการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) ซึ่งไม่เป็นไปด้วยดีด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีผลต่อสภาพจิตใจ ทัศนคติต่อตนเอง และผู้อื่น และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งอาจเป็นเพราะครู อาจารย์ และเพื่อน ๆ คอยให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา เช่น สอนการบ้าน อธิบายในสิ่งที่ไม่เข้าใจด้วยความเห็นใจและสงสารเด็กกัฬร่าเหล่านี้

3. ทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes)

ด้านทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ทางการศึกษาสูงหรือมียุทธศาสตร์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่ชอบที่จะร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และเพื่อน จากเรียงความ พบว่าการที่เด็ก ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมจะรู้สึกดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะทำให้เด็ก ๆ รู้สึกว่าตนเองมีค่าและบุคคลอื่นไม่ได้รังเกียจตนเองได้รับความสนุกเพลิดเพลิน ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วย แต่ก็มีส่วนน้อยที่เวลาที่มีผู้ใหญ่มาตรวจโรงเรียนหรือมีแขกมาเยี่ยมโรงเรียนหรือสถานสงเคราะห์เด็ก ๆ จะเข้าไปขอเงิน เด็ก ๆ จะทำในสิ่งตรงกันข้าม ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม ขอบต้อด้านโภชนาการ และชอบหลบออกนอกห้องเรียน สำหรับเด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ทางการศึกษาสูง หรือมียุทธศาสตร์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ เพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ เพราะจะทำให้มีความสุขเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ ทำให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี เด็ก ๆ ยอมรับความจริงเมื่อมีเพื่อน ๆ มาล้อว่าเป็นเด็กสถานสงเคราะห์ จะปฏิบัติตามกฎอย่างดีที่สุด จะทำกิจกรรมอย่างดีที่สุด แต่ก็มีบางคนที่มีความรู้สึกว่าบุคคลในสังคมมีหลายรูปแบบ บุคคลที่รบกวนทำบุญเพื่ออยากได้หน้า อยากเด่นในสังคม น้อยคนที่เต็มใจที่จะทำบุญจริง ๆ ส่วนบุคคลที่ยากจนถูกสังคมรังเกียจ เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับการศึกษาต่อแระร้อน และที่ต้องเป็นอย่างนี้เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปไม่มีความรับผิดชอบ พ่อแม่เด็กเกิดขึ้นมาทั้งนี้ที่สถานสงเคราะห์ ให้เกิดเป็นปัญหาสังคม บางคนรู้สึกว่าการกระทำต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับความสนใจจากครู อาจารย์ เพราะครู อาจารย์ให้ความสนใจคนที่กล้าแสดงออก เด็กก็เกิดความน้อยใจทั้ง ๆ ที่เด็กก็เล่นกีฬาเก่ง และชอบแสดงด้วย นอกจากนั้นเด็กรู้สึกเบื่อในการทำกิจกรรม เพราะไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมที่จัดขึ้น แต่ก็ต้องเข้าร่วมเพราะส่วนใหญ่เต็มใจจัดให้มีขึ้น และนอกจากนั้นยังพบว่าไม่ว่าเด็ก ๆ จะอยู่ในช่วงอายุเท่าใด และเด็ก ๆ ไม่ว่าจะเรียนเก่งหรือไม่เก่งจะคิดว่าตัวเองเรียนไม่เก่ง ไม่มีความสามารถพอที่จะเรียนให้สูงขึ้นโดยเฉพาะในระดับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เด็ก ๆ ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เด็ก ๆ จะเรียนในวิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตร จึงทำให้เด็กบางคนที่ยังเรียนดีแต่ก็ไม่กล้าที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย จึงเลือกที่จะเรียนในวิทยาลัยต่าง ๆ

และทั้งนี้อาจเนื่องจากทางสถานสงเคราะห์สามารถส่งให้เด็ก ๆ ได้เรียนต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐบาลเท่านั้น

ดังนั้นในด้านทัศนคติต่อสังคม (Social Attitudes) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีผลต่อทัศนคติต่อสังคม (Social Attitudes) ของเด็ก ๆ ในด้านความรู้สึกต่อตัวเด็ก ๆ เอง โดยคิดว่าตัวเองเรียนไม่เก่งจึงไม่ยอมเรียนในระดับมหาวิทยาลัย หรือถ้าเรียนก็เรียนในวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งมีน้อยคนที่อยากเรียนต่อ ซึ่งไม่เป็นไปตามเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีผลต่อสภาพจิตใจ ทัศนต่อตนเองและผู้อื่น และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งอาจเป็นเพราะเด็ก ๆ คิดว่าตนเองไม่มีความสามารถ ผู้คนอื่นไม่ได้ เนื่องจากคนอื่นได้รับการกววิชาเพิ่มเติม มีหนังสือพิเศษนอกเหนือจากที่เรียน

4. ความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 6 ปี-12 ปีไม่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง หรือผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำจากการพูดคุยกับเด็กและจากเรียงความของเด็ก ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดพร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้อภัยยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ นอกจากพร้อมที่จะเป็นผู้นำเด็ก ๆ จะทำงานที่ได้รับมอบหมายที่ดีที่สุด ถ้าไม่ได้เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็ก ๆ ก็ยอมรับ และจะทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากนั้นจะให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมด้วยเช่น ช่วยหาอุปกรณ์การทำกิจกรรมเท่าที่จะหามาให้ได้ และสำหรับเด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง หรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ส่วนใหญ่พร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้อภัยยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะรู้สึกภูมิใจที่บุคคลอื่นให้ความไว้วางใจและจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีไม่ทำให้บุคคลอื่นผิดหวัง มีความรู้สึกว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในวันข้างหน้า หรือทักทายให้พอดีกับการทำงานนั้น ๆ เมื่อได้เป็นผู้นำถึงไหนถึงกัน รู้สึกว่าดีใจที่ได้เป็นผู้นำเพราะมีบุคคลให้ความไว้วางใจ แต่มีบางคนก็รู้สึกอึดอัดและไม่ค่อยพอใจเพราะไม่ค่อยชอบเป็นผู้นำใครอยากเป็นตัวของตัวเอง และก็มักชอบบังคับใครด้วย เมื่อไม่ได้เป็นผู้นำเด็ก ๆ ก็จะไม่รู้สึกเฉย ๆ และยินดีด้วยกับคนที่ได้เป็นผู้นำ แต่ก็ยังมีบางคนที่ไม่อยากได้ที่จะเป็นผู้ตามเพราะรู้สึกว่ามีความเชื่อมั่นในตนเอง

ถ้าใครทำตามก็จะเอาใจใส่คนที่ทำตามตนเอง แต่ถ้ามีใครมาขัดก็จะหยุดทำทันที แต่จากการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) พบว่า ด้านการเป็นผู้นำเด็กที่มีอายุมาก จะมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อย แต่ก็มีบางที่ต้องให้คำแนะนำแก่เด็ก ๆ ด้วย

ดังนั้น ในด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction) ซึ่งไม่เป็นไปตามเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีผลต่อสภาพจิตใจ ทักษะต่อตนเองและผู้อื่น และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งอาจเป็นเพราะทางสถานสงเคราะห์ได้มอบหมายให้เด็กโรคคอยดูแลเด็กเล็กกว่า

ตารางที่ 26 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 โรคอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock

การปรับตัวทางสังคมด้าน	เด็กที่พำนักที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง		เด็กที่พำนักที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ	
	ปรับตัวทางสังคมได้	ปรับตัวทางสังคมไม่ได้	ปรับตัวทางสังคมได้	ปรับตัวทางสังคมไม่ได้
1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/		/	
2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ				
อาจารย์		X		X
เพื่อน	/		/	
3. ทักษะติดต่อสังคม		X		X
4. ความพึงพอใจในตนเอง		X		X

ตารางที่ 26 แสดงการทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม ทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐาน มีดังต่อไปนี้ ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม เด็กก๊พร้าไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือต่ำ สามารถ มีการแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ การปรับตัวเข้ากับอาจารย์ เด็กก๊พร้าไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือต่ำไม่สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ได้ นอกจากนี้เด็กก๊พร้าที่มีความสนิทสนมกับอาจารย์ การปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน เด็กก๊พร้าไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือต่ำสามารถที่จะปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ด้านทัศนคติต่อสังคม เด็กก๊พร้าไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือต่ำจะมีทัศนคติต่อตนเองที่ไม่ดี นั่นคือเด็ก ๆ มีความคิดว่าตนเองเรียนไม่เก่ง ไม่มีความสามารถที่จะแข่งขันกับคนอื่นได้ ด้านความพึงพอใจ ของตนเอง เด็กก๊พร้าไม่ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงหรือต่ำไม่มีผลต่อความพึงพอใจใน ของตนเอง

สมมติฐานที่ 3 เด็กก๊พร้าที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ห่านสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่า เด็กก๊พร้าที่เพิ่งเข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์

ตารางที่ 27 แสดงระยะเวลาที่เด็กก๊พร้าอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์

ระยะเวลาที่เด็กก๊พร้าเข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์	จำนวน	ร้อยละ
อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี	88	72.7
อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป	33	27.3
รวม	121	100.0

ตารางที่ 27 ระยะเวลาที่เด็กกัฬร้้าเข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ที่มีดังต่อไปนี้
 เด็กกัฬร้้าที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ใหม่เกิน 5 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 และ
 เด็กกัฬร้้าที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปี ขึ้นไปจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3

1. การแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance) จากข้อมูล
 ในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกัฬร้้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ใน
 สถานสงเคราะห์ใหม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป เด็กกัฬร้้า
 ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสนใจการเรียนต้องบังคับถึงจะเรียน ชอบทำงานที่ซ้ำแรงงาน เช่น รดน้ำต้นไม้
 ตัดหญ้า ตักน้ำ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ต้องคอยบอก คอยเตือนเสมอ ไม่ค่อยพูดคุย ไม่สนใจ
 เพื่อน ๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าว เวลาไม่พอใจก็จะโยนหนังสือแล้วกระแทก หรือไม่ก็ตีเด็กที่อายุ
 น้อยกว่าชอบทะเลาะกับเพื่อน ไม่ค่อยตรงต่อเวลา แต่ในด้านการแสดงต่าง ๆ หรือการแข่งขัน
 กีฬาเด็ก ๆ จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดี แต่มีส่วนน้อยที่ต่อต้าน ท้าในสิ่งตรงกันข้าม เช่น
 ไม่ลงไปเข้าร่วมกิจกรรม ชอบหลบออกนอกห้องเรียน ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ เด็กกัฬร้้า
 ส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กกัฬร้้าส่วนใหญ่ก็จะรับฟังคำติชม แต่ก็มี
 บางคนที่ไม่ยอมรับฟังคำติชม ด้านการปรับปรุงตนเอง เด็กกัฬร้้าส่วนใหญ่เมื่อได้รับคำเตือนก็จะนำ
 คำแนะนำนั้นมาพิจารณาและปรับปรุงตนเอง และด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็กกัฬร้้าส่วนใหญ่ก็จะให้
 ความเคารพแก่ผู้อาวุโสกว่า และถ้าอายุเท่ากันก็จะทักทายกัน สำหรับเด็กกัฬร้้าที่มีอายุระหว่าง
 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ใหม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์
 เกิน 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ให้ความสนใจด้านการเรียน เมื่อไม่เข้าใจก็จะปรึกษาเพื่อน ๆ
 เมื่อได้รับมอบหมายงานมากก็จะทำงานที่ได้รับมอบหมายมาอย่างดี มีความตั้งใจในการทำงาน
 มีความอดทนอดกลั้นอารมณ์ เมื่อมีกิจกรรมก็เข้าร่วมกิจกรรมดี คอยคิดการแสดงต่าง ๆ ด้านการ
 เคารพกฎ ระเบียบ จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่มีบางคนที่ไม่อยากจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ
 แต่ต้องปฏิบัติตามเพราะคนอื่นปฏิบัติ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กจะรับฟังคำติชม แต่มีบางคน
 ที่จะไม่พอใจเมื่อได้รับการเตือนด้านการปรับปรุงตน เมื่อได้รับคำเตือนก็จะไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่
 ไม่ดีอีก และในด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็ก ๆ จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโส ช่วยยกของ
 ช่วยงานอาจารย์ และถ้าเป็นเด็กที่อายุน้อยกว่าก็จะให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

ดังนั้นด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance) ระยะ

เวลาที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่มีผลต่อการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance) ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าเมื่อเด็กได้เข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์นานย่อมที่จะรู้จักคุ้นเคยกับเพื่อน และมีระยะเวลาในการสร้างความเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเด็ก ๆ ก้าวร้าวเหล่านี้ได้อยู่ด้วยกันตลอด ไปโรงเรียนก็ไปด้วยกันกลับมาสถานสงเคราะห์ก็กลับมาด้วยกัน จึงทำให้เวลามีปัญหาจะปรึกษาหรือพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน จึงทำให้เด็ก ๆ ก้าวร้าวเหล่านี้เรียนรู้ กฎ ระเบียบสังคม เร็วขึ้น ทำให้มีการแสดงออกที่เหมาะสม

2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

groups) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กก้าวร้าวที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ส่วนใหญ่จะเข้ามาพูดคุยกับครู อาจารย์ ก็ต่อเมื่อมีเรื่องของเพื่อน ๆ มาฟ้อง หรือเมื่อครูอาจารย์มาพูดด้วยก่อน และเมื่อเวลามีปัญหา เด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาปรึกษาอาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่เห็นอาจารย์ถือของหนัก ๆ ก็จะช่วยถือของ ช่วยอาจารย์ทำงาน โดยเฉพาะกับครู อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็กจะเห็นได้จากเด็ก ๆ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก เด็ก ๆ ก็เข้ามาพูดคุยขอคำแนะนำ เข้ามาช่วยทำงานต่าง ๆ การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กก้าวร้าวไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเข้าไปขอคำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ๆ แต่ก็มีเด็กบางคนไม่กล้าเข้าไปพูดคุยหรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา การเข้ากับกลุ่มเพื่อน ๆ เด็กก้าวร้าวไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ ช่วยเหลือกันทำงาน เวลาที่มีกิจกรรมที่โรงเรียนก็ช่วยกันทำให้เสร็จลุ่่วงไปด้วยดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่คบเฉพาะแต่เด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น แต่ก็มีบางส่วนซึ่งได้แก่ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสารและโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม

และเด็กที่เรียนชั้นประถมปีที่ 5 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็ก ๆ จะเข้ากับกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ ไม่สนใจเพื่อน ๆ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ จะหลบอยู่ในห้องเรียนเวลามีกิจกรรม จะคบและมีเพื่อนสนิทที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น และสำหรับกับผู้เข้ารับการทบทวนเด็ก ๆ ส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขวนขวายเที่ยวด้วยเมื่อทางสถานสงเคราะห์ได้จัดพาไปเที่ยวที่หนองคาย จะมีส่วนน้อยที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยด้วย สำหรับเด็กกัฬร่าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยกับอาจารย์ ช่วยอาจารย์ทำงาน เด็ก ๆ มีสัมมาคารวะ ให้ความช่วยเหลืออาจารย์ เมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก มีปัญหา ก็จะขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยกับอาจารย์ซึ่งเป็นส่วนน้อย การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กกัฬร่า ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยด้วยเวลามีปัญหา ก็เข้าไปขอคำแนะนำ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้าไปพูดคุย หรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา สำหรับผู้เข้ารับการทบทวนเด็กกัฬร่าส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขอคำแนะนำด้านการศึกษาต่ออีกด้วย และสำหรับการเข้ากับกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียน เด็กกัฬร่า ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนที่เรียนทั่วไปได้ไม่ได้คบเฉพาะแต่เพื่อนที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น เมื่อมีกิจกรรมหรืองานร่วมกับเพื่อน ๆ ก็จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ

ดังนั้นด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่มีผลต่อการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า เมื่อเด็กได้เข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์นานพอที่จะรู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนและมีระยะเวลาในการสร้างความเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งอาจเป็นเพราะเด็ก ๆ กัฬร่าเหล่านี้ได้ออกไปเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายนอกสถานสงเคราะห์ทำให้เด็ก ๆ ได้เจอกับกลุ่มคนหลายกลุ่มทำให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้สังคม ภูมิ ระเบียบต่าง ๆ ทำให้เด็ก ๆ สามารถเข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของคนกลุ่มต่าง ๆ กับเด็ก ๆ เหล่านี้ด้วย

3. ทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes)

ด้านทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ชอบที่จะร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และเพื่อน จากเรียงความ พบว่าการที่เด็ก ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมจะรู้สึกดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะทำให้เด็ก ๆ รู้สึกว่าตนเองมีค่าและบุคคลอื่นไม่ได้รังเกียจตนเองได้รับความสนุกเพลิดเพลิน ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วย แต่ก็มีที่เวลามีผู้ใหญ่มาตรวจโรงเรียนหรือมีแขกมาเยี่ยมโรงเรียนหรือสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะเข้าไปขอเงิน เด็ก ๆ จะทำในสิ่งตรงกันข้าม ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม ชอบต่อต้าน โกรธง่าย และชอบหลบออกนอกห้องเรียน สำหรับเด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นครู อาจารย์ เพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ เพราะจะทำให้มีความสุขเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ ทำให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี เด็ก ๆ ยอมรับความจริงเมื่อมีเพื่อน ๆ มาล่อว่าเป็นเด็กสถานสงเคราะห์ จะปฏิบัติตามกฎอย่างดีที่สุด จะทำกิจกรรมอย่างดีที่สุด แต่ก็มีบางคนที่มีความรู้สึกว่าบุคคลในสังคมมีหลายรูปแบบ บุคคลที่ร้ายวาทาญญเพื่ออยากได้หน้า อยากเด่นในสังคม น้อยคนที่เต็มใจที่จะทำบุญจริง ๆ ส่วนบุคคลที่ยากจนถูกสังคมรังเกียจ เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับการศึกษาต้องเร่ร่อน และที่ต้องเป็นอย่างนี้เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปไม่มีความรับผิดชอบ พ่อแม่เด็กเกิดขึ้นมาเกินไปทั้งที่สถานสงเคราะห์ ให้เกิดเป็นปัญหาสังคม บางคนรู้สึกว่าการต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับความสนใจจากครู อาจารย์ เพราะครู อาจารย์ให้ความสนใจคนที่กล้าแสดงออก เด็กก็เกิดความน้อยใจทั้ง ๆ ที่เด็กก็เล่นกีฬาเก่ง และชอบแสดงด้วย นอกจากนั้นเด็กรู้สึกเบื่อในการทำกิจกรรม เพราะไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมที่จัดขึ้น แต่ก็ต้องเข้าร่วมเพราะผู้ใหญ่เต็มใจจัดให้มีขึ้น และนอกจากนั้นยังพบว่าไม่ว่าเด็ก ๆ จะอยู่ในช่วงอายุเท่าใด และเด็ก ๆ ไม่ว่าจะเรียนเก่งหรือไม่เก่งจะคิดว่าตัวเองเรียนไม่เก่ง ไม่มีความสามารถพอที่จะเรียนให้สูงขึ้น โดยเฉพาะในระดับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เด็ก ๆ ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เด็ก ๆ จะเรียนในวิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตร จึงทำให้

เด็กบางคนที่เรียนดีแต่ก็ยังไม่กล้าที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย จึงเลือกที่จะเรียนในวิทยาลัยต่าง ๆ และทั้งนี้อาจเนื่องจากทางสถานสงเคราะห์สามารถส่งให้เด็ก ๆ ได้เรียนต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐบาลเท่านั้น

ดังนั้นในด้านทัศนคติต่อสังคม (Social Attitudes) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อสังคม (Social Attitudes) ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าเมื่อเด็กได้เข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ย่อมที่จะรู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนและมีระยะเวลาในการสร้างความเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ซึ่งอาจเป็นเพราะเด็ก ๆ กะพ้อเหล่านี้ได้ออกไปศึกษาภายนอกสถานสงเคราะห์ได้เจอคนหลาย ๆ กลุ่ม ทำให้ได้เรียนรู้ถึงสังคมภายนอก จึงทำให้เด็ก ๆ เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4. ความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป จากการพูดคุยกับเด็กและจากเรียงความของเด็ก ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดพร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ นอกจากพร้อมที่จะเป็นผู้นำเด็ก ๆ จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ถ้าไม่ได้เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็ก ๆ ก็ยอมรับ และจะทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากนั้นจะให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมด้วย เช่น ช่วยหาอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมเท่าที่จะหาให้ได้ และสำหรับเด็กกะพ้อที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรืออาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่พร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะรู้สึกภูมิใจที่บุคคลอื่นให้ความไว้วางใจและจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีไม่ทำให้บุคคลอื่นผิดหวัง มีความรู้สึกว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในวันข้างหน้า หรือทำตัวให้พอดีกับการทำงานนั้น ๆ เมื่อได้เป็นผู้นำถึงไหนถึงกัน รู้สึกว่าดีใจที่ได้เป็นผู้นำเพราะมีบุคคลอื่นให้ความไว้วางใจ แต่มีบางคนก็รู้สึกอึดอัดและไม่ค่อยพอใจเพราะไม่ค่อยชอบเป็นผู้นำใครอยากเป็นตัวของตัวเอง และก็ยังไม่ชอบบังคับใครด้วย เมื่อไม่ได้เป็นผู้นำเด็ก ๆ ก็จะไม่รู้สึกเฉย ๆ และยินดีด้วยกับคนที่ได้เป็นผู้นำ แต่ก็มี

บางคนที่ทนไม่ได้ที่จะเป็นผู้ตามเพราะรู้สึกว่ามี ความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าใครทำตามก็จะเอาใจใส่คนที่ทำตามตนเอง แต่ถ้ามีใครมาขัดก็หยุดทันที แต่จากการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) พบว่า ด้านการเป็นผู้นำ เด็กที่มีอายุมาก จะมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อย แต่ก็มีบางที่ต้องให้คำแนะนำแก่เด็ก ๆ ด้วย แต่ในด้าน การที่จะเป็นผู้ตาม เด็กที่พร้าที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์นั้นจะไม่ยอมปฏิบัติตาม เด็กที่พร้าที่เพิ่งเข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์เมื่อทางสถานสงเคราะห์ทำกิจกรรมร่วมกัน

ดังนั้นในด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ระยะเวลาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction) ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าเมื่อเด็กอยู่ในสถานสงเคราะห์นาน ย่อมที่ จะรู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนและมีระยะเวลาในการสร้างความเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนซึ่งอาจเป็น เพราะทางสถานสงเคราะห์ได้มอบหมายให้เด็กรับผิดชอบดูแลเด็กที่เล็กกว่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน
ของ Elizabeth Bergner Hurlock

การปรับตัวทางสังคมด้าน	เด็กก๊พร้าที่อยู่ในสถาน- สงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี		เด็กก๊พร้าที่อยู่ในสถาน- สงเคราะห์เกิน 5 ปีขึ้นไป	
	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้
1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/		/	
2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ				
อาจารย์		X		X
เพื่อน	/		/	
3. ทักษะติดต่อสังคม	/		/	
4. ความพึงพอใจในตนเอง		X		X

ตารางที่ 28 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม
ทั้ง 4 ด้านของ Elizabeth Bergner Hurlock ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังต่อไปนี้
ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม เด็กก๊พร้าที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรือ
5 ปีขึ้นไป สามารถมีการแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ การเข้า
กับอาจารย์เด็กก๊พร้าที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี หรือ 5 ปีขึ้นไป ไม่สามารถ
ปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ได้ การเข้ากับกลุ่มเพื่อนเด็ก ๆ ก๊พร้าที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์
ไม่เกิน 5 ปี หรือ 5 ปีขึ้นไป สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ ด้านทักษะติดต่อสังคมและ
ด้านความพึงพอใจในตนเอง เด็ก ๆ ก๊พร้าไม่ว่าจะอยู่ในสถานสงเคราะห์ไม่เกิน 5 ปี
หรือ 5 ปีขึ้นไปไม่มีผลต่อทักษะติดต่อสังคมและความพึงพอใจในตนเอง

สมมติฐานที่ 4 เด็กกำพร้าที่อยู่สิ่งแวดล้อมโรงเรียนที่เหมาะสมสามารถปรับตัวทางสังคม
ได้ดีกว่าเด็กกำพร้าที่อยู่สิ่งแวดล้อมโรงเรียนที่ไม่เหมาะสม

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนของเด็กกำพร้าที่ศึกษาตามโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ

ชื่อโรงเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อนุบาลภายในสถานสงเคราะห์	33	25.38
โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี	5	3.85
โรงเรียนบ้านหมากแข้ง	5	3.85
โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม	36	27.69
โรงเรียนบ้านข้าวสาร	23	17.7
โรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร	20	15.38
โรงเรียนอุตรพิชัยรักษ์	2	1.52
โรงเรียนอุตรพิทยานุกูล	1	0.77
วิทยาลัยเกษตรกรรม	2	1.54
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	3	2.3
รวม	130	100.0

จากตารางที่ 29 เด็กกำพร้าที่ศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ มีดังนี้ ศึกษาชั้นอนุบาล ภายใน
สถานสงเคราะห์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.38 ศึกษาที่โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี
จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85 ศึกษาที่โรงเรียนบ้านหมากแข้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ
3.85 ศึกษาที่โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.69 ศึกษาที่
โรงเรียนบ้านข้าวสาร จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 ศึกษาที่โรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร
จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 ศึกษาที่โรงเรียนอุตรพิชัยรักษ์ จำนวน 2 คน คิดเป็น

ร้อยละ 1.54 ศึกษาที่โรงเรียนอุตรดิตถ์วิทยานุกูล จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.77 ศึกษาที่วิทยาลัยเกษตรกรรม จำนวน 2 คน คิดเป็น 1.54 และศึกษาที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

สมมติฐานย่อยที่ 4.1 เด็กกัฬร้ำที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่เหมะสมสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กกัฬร้ำที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ไม่เหมะสม

1. การแสดงออกที่เหมะสม (Overt Performance)

ด้านการแสดงออกที่เหมะสม (Overt Performance) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกัฬร้ำที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสนใจการเรียนต้องบังคับถึงจะเรียน ชอบทำงานที่ใช้แรงงาน เช่น รดน้ำต้นไม้ ตัดหญ้า ตักน้ำ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ต้องคอยบอก คอยเตือนเสมอ ไม่ค่อยพูดคุย ไม่สนใจเพื่อน ๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าว เวลาไม่พอใจก็จะโยนหนังสือแล้วกระเทิบ หรือไม่ก็ตีเด็กที่อายุน้อยกว่าชอทะเลาะกับเพื่อน ไม่ค่อยตรงต่อเวลา แต่ในด้านการแสดงต่าง ๆ หรือการแข่งขันกีฬาเด็ก ๆ จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดี แต่มีส่วนน้อยที่ต่อต้าน ท้าแ้งตรงกันข้าม เช่น ไม่ลงไปเข้าร่วมกิจกรรม ชอบหลบออกนอกห้องเรียน ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ เด็กกัฬร้ำส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กกัฬร้ำส่วนใหญ่จะรับฟังคำติชม แต่ก็มีบางคนที่ไม่ยอมรับฟังคำติชม ด้านการปรับปรุงตนเอง เด็กกัฬร้ำส่วนใหญ่เมื่อได้รับคำเตือนก็จะนาคำแนะนำนี้มาพิจารณาและปรับปรุงตนเอง และด้ามารยาทต่อบุคคลอื่น เด็กกัฬร้ำส่วนใหญ่ก็จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโสกว่า และด้าอายุเท่ากันก็จะทักทายกัน ส้าหรับเด็กกัฬร้ำที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่ให้ความสนใจด้านการเรียน เมื่อไม่เข้าใจก็จะปรึกษาเพื่อน ๆ เมื่อได้รับมอบหมายงานมากก็จะทำงานที่ได้รับมอบหมายมาอย่างดี มีความตั้งใจในการทำงาน มีความอดกลั้นอารมณ์ เมื่อมีกิจกรรมก็เข้าร่วมกิจกรรมดี คอยคิดการแสดงต่าง ๆ ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ เด็กกัฬร้ำส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่มีบางคนที่ไม่อยากจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่ต้องปฏิบัติเพราะคนอื่นปฏิบัติด้านการยอมรับคำติชม เด็กก็จะรับฟังคำติชม แต่มีบางคนที่จะไม่พอใจเมื่อได้รับการเตือนด้านการปรับปรุงตน เด็กเมื่อได้รับคำเตือนก็จะไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่ไม่ต้ออีก และในด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็กจะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโส ช่วยยกของ

ช่วยงานอาจารย์ และถ้าเป็นเด็กที่อายุน้อยกว่าก็จะให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ นอกจากนั้นไม่ว่าเด็กกอล์ฟจะอยู่ในช่วงอายุ 6 ปี - 12 ปี หรืออายุ 13 ปี - 17 ปี ถ้ามีเวลาว่างเด็ก ๆ จะเล่น หรือเข้าห้องสมุด เมื่อที่โรงเรียนมีสถานที่ให้เด็กได้เล่นกีฬาที่เด็กถนัด เช่น วอลเลย์บอล หรือบาสเกตบอล ทำให้เด็กได้พัฒนาฝีมือด้านการเล่นกีฬาและยังสามารถเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ และสำหรับการเข้าห้องสมุด เมื่อเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่โรงเรียนช่วยเด็ก ๆ หาหนังสือที่ต้องการทำให้เด็ก หาหนังสือได้เร็วขึ้น มีหนังสือใหม่ ๆ เข้ามาเรื่อย ๆ ทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการอ่านหนังสืออยากหาความรู้เพิ่มเติม

ตั้งมั่นด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

เด็กกอล์ฟที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่เหมาะสมสามารถแสดงออกที่เหมาะสมได้ดีกว่าเด็กกอล์ฟที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ไม่เหมาะสม โดยจะเห็นได้จาก เมื่อเด็กมีความถนัดด้านกีฬา โรงเรียนมีสถานที่มีกิจกรรมด้านกีฬาให้เด็กได้ฝึกฝน ทำให้เด็กได้สามารถแสดงความสามารถและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกจากนั้นเด็ก ๆ ยังได้รู้จักการมีน้ำใจ การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และรู้จักการเข้ากับคนอื่นจากการเล่นกีฬา อุปกรณ์การเรียน-การสอนก็มีความสำคัญด้วยเช่นกันเช่นที่ห้องสมุด เมื่อเจ้าหน้าที่ช่วยเด็กหาหนังสือ หนังสือหาง่าย มีหนังสือใหม่ ๆ นำสนใจเข้ามาเรื่อย ๆ เด็กก็จะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการเข้าห้องสมุด เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนมีความเหมาะสมแตกต่างกันและมีความหมายแตกต่างกันสำหรับเด็กแต่ละคน

2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กกอล์ฟที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้ามาพูดคุยกับครู อาจารย์ ก็ต่อเมื่อมีเรื่องขอเพื่อน ๆ มาห้อง หรือเมื่อครู อาจารย์มาพูดด้วยก่อน และเมื่อเวลามีปัญหา เด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาปรึกษาอาจารย์ แต่ก็ยังมีบางคนที่เมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก ๆ ก็จะช่วยถือของ ช่วยอาจารย์ทำงาน โดยเฉพาะกับครู อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็กจะเห็นได้จากเด็ก ๆ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม อาจารย์

ไว้ความสนิทสนมแก่เด็ก เด็ก ๆ ก็เข้ามาพูดคุยขอคำแนะนำ เข้ามาช่วยทำงานต่าง ๆ การเข้ากับ
 เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็กกึ่งพร้าส่วนใหญ่จะเข้าไปขอคำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ
 โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ๆ แต่ก็มีเด็กบางคนไม่กล้า
 เข้าไปพูดคุยหรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา การเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียน ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อน
 ที่โรงเรียนทั่วไปได้ ช่วยเหลือกันทำงานเวลามีกิจกรรมที่โรงเรียนก็ช่วยกันทำให้เสร็จลุส่งไปด้วยดี
 ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่คบเฉพาะแต่เด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น
 แต่ก็มีบางส่วน ซึ่งได้แก่ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และ
 โรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม
 และเด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม
 เด็ก ๆ จะเข้ากับเพื่อนทั่วไปที่โรงเรียนไม่ได้ ไม่สนใจเพื่อน ๆ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ
 จะหลบอยู่ในห้องเรียนเวลามีกิจกรรม จะคบและมีเพื่อนสนิทที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น
 และสำหรับกับผู้เข้าไปทำการวิจัยเด็กกึ่งพร้าส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขวนไขเกี่ยวกับ
 เมื่อทางสถานสงเคราะห์ได้จัดให้ไปเที่ยวที่หนองคาย จะมีส่วนน้อยที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยด้วย
 สำหรับเด็กกึ่งพร้าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้าไป
 พูดคุยกับอาจารย์ ช่วยอาจารย์ทำงาน เด็ก ๆ มีสัมมาคารวะ ให้ความช่วยเหลืออาจารย์
 เมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก มีปัญหาที่จะขอคำปรึกษาจากอาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้า
 เข้ามาพูดคุยกับอาจารย์ซึ่งเป็นส่วนน้อย การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่จะ
 เข้าไปพูดคุยด้วยเวลามีปัญหาที่เข้าไปขอคำแนะนำ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้าไปพูดคุย หรือ
 ขอคำแนะนำเวลามีปัญหา สำหรับผู้เข้าไปทำการวิจัย เด็กกึ่งพร้าส่วนใหญ่จะเข้ามา
 พูดคุยด้วย ขอคำแนะนำด้านการศึกษาต่ออีกด้วย และสำหรับการเข้ากับกลุ่มเพื่อนส่วนใหญ่จะ
 เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ ไม่ได้คบเฉพาะแต่เพื่อนที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น
 เมื่อมีกิจกรรมหรืองานร่วมกับเพื่อน ๆ ก็จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ การที่เด็ก ๆ
 ไปได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดบอร์ด ทำรายงาน เล่นกีฬา ตามที่โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรม
 นั้น ๆ เด็ก ๆ ได้มีรอกาสได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้เด็กได้มีรอกาสพบปะผู้คนที่มากขึ้น
 จะส่งผลในการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มครู อาจารย์
 เวลาที่มีการจัดนิทรรศการ ครู อาจารย์และเด็ก ๆ ร่วมมือกันจัดนิทรรศการครู อาจารย์กับ

เด็ก ๆ มีโอกาสได้ใกล้ชิดกันทักทายอาจารย์และเด็ก ๆ มีความสนิทสนม เวลาที่มีปัญหาเด็ก ๆ ก็จะได้ปรึกษาอาจารย์ได้ หรือเวลาที่มีพรสการอาจารย์ก็ให้คำอธิบายแก่เด็ก ๆ ท้าให้เด็ก ๆ กับอาจารย์มีความสนิทสนมกัน เวลาที่มีปัญหาเด็ก ๆ จะได้ปรึกษาอาจารย์จากการที่ได้พูดคุยกับเด็ก ๆ เด็ก ๆ จะกลัวอาจารย์ ท้าให้เด็ก ๆ ไม่ค่อยได้พูดคุยปรึกษาอาจารย์ และสำหรับกับกลุ่มเพื่อนการที่ทางโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมหรือมีการเล่นกีฬาท้าให้เด็ก ๆ ได้พบปะทำงานกับเพื่อน เด็ก ๆ จะได้เจอเพื่อนมาก ๆ จากการพูดคุยกับเด็ก ๆ ชอบทำงานเป็นกลุ่มเพราะจะได้ช่วยกันทำงาน ตัดขาดตรงไหนจะได้ช่วยกันคิดแก้ไขกัน และยังท้าให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จเร็วขึ้น

ดังนั้นในด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) เด็กกัพร้าที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่เหมาะสม สามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็กกัพร้าที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ไม่เหมาะสม โดยจะเห็นได้จากเมื่อเด็ก ๆ มีกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น จัดบอร์ดนิทรรศการ เล่นกีฬา ท้าให้เด็ก ๆ สามารถที่จะเข้าร่วมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้พบปะเพื่อน ๆ อาจารย์ มีการแลกเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เด็ก ๆ สามารถจะเข้ากับใครก็ได้ กลุ่มไหนก็ได้ ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนมีความเหมาะสมต่างกันและมีความหมายแตกต่างกันสำหรับเด็กแต่ละคน

3. ทัสนคติต่อสังคม (Social Attitudes)

ด้านทัสนคติต่อสังคม (Social Attitudes) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกัพร้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ส่วนใหญ่ชอบที่จะร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และเพื่อน จากเรียงความพบว่าเด็ก ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมจะรู้สึกดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะท้าให้เด็ก รู้สึกว่าตนเองมีค่าและบุคคลอื่นไม่ได้รังเกียจตนเองได้รับความสนุกเพลิดเพลิน ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วย แต่ก็มีที่เวลาที่มีผู้ใหญ่มาตรวจโรงเรียนหรือมีแขกมาเยี่ยมโรงเรียนหรือสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะเข้าไปขอเงิน เด็ก ๆ จะท้าในสิ่งตรงกันข้าม ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม ชอบต่อต้าน โกรธง่าย และชอบหลบออกนอกห้องเรียน สำหรับเด็กกัพร้าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น ๆ

ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ เพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ เพราะจะทำให้มีความสุขเพลิดเพลิน ได้รับความรู้ ได้ประสบการณ์ ทำให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี เด็ก ๆ ยอมรับความจริงเมื่อมีเพื่อน มาล้อว่าเป็นเด็กสถานสงเคราะห์ จะปฏิบัติตามกฎอย่างดีที่สุด จะทำกิจกรรมอย่างดีที่สุด แต่ก็มีบางคนที่มีความรู้สึกว่าคุณคนในสังคมมีหลายรูปแบบ บุคคลที่ร่ำรวยทำบุญเพื่ออยากได้หน้า อยากเด่นในสังคม น้อยคนที่เต็มใจที่จะทำบุญจริง ๆ ส่วนบุคคลที่ยากจนถูกสังคมรังเกียจ เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับการศึกษาต้องเร่ร่อน และที่ต้องเป็นอย่างนี้เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปไม่มี ความรับผิดชอบ พ่อแม่เด็กเกิดขึ้นมาเกินไปทั้งไว้ที่สถานสงเคราะห์ ให้เกิดเป็นปัญหาสังคม บางคนรู้สึกว่าการกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับความสนใจจากครู อาจารย์ เพราะครู อาจารย์ให้ความสนใจคนที่กล้าแสดงออก เด็กก็เกิดความน้อยใจทั้ง ๆ ที่เด็กก็เล่นกีฬาเก่ง และชอบแสดงด้วย นอกจากนั้นเด็กรู้สึกเบื่อในการทำกิจกรรม เพราะไม่เห็นด้วยกับกิจกรรม ที่จัดขึ้น แต่ก็ต้องเข้าร่วมเพราะส่วนใหญ่เต็มใจจัดให้มีขึ้น

ดังนั้นในด้านทัศนคติต่อสังคม (Social Attitudes) เด็กกำพร้าที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่เหมาะสม มีทัศนคติที่ดีต่อสังคมได้ดีกว่า เด็กกำพร้าที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนมีความเหมาะสมต่างกันและมีความหมายแตกต่างกันสำหรับเด็กแต่ละคน

4. ความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกำพร้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี จากการพูดคุยกับ เด็กและจากเรียงความของเด็ก ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดพร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ นอกจากพร้อมที่จะเป็นผู้นำเด็ก ๆ จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ถ้าไม่ได้เป็นผู้นำ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็ก ๆ ก็ยอมรับ และจะทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ซึ่งเป็น สิ่งที่สำคัญ นอกจากนั้นจะให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมด้วย เช่น ช่วยหาอุปกรณ์ในการทำ กิจกรรมเท่าที่จะหามาให้ได้ และสำหรับเด็กกำพร้าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่ พร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่

ของสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะรู้สึกภูมิใจที่บุคคลอื่นให้ความไว้วางใจและจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีไม่ทำให้บุคคลอื่นผิดหวัง มีความรู้สึกว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในวันข้างหน้า หรือคิดว่าให้พอดีกับการทำงานนั้น ๆ เมื่อได้เป็นผู้นำถึงไหนถึงกัน รู้สึกว่าดีใจที่ได้เป็นผู้นำเพราะมีบุคคลให้ความไว้วางใจ แต่มีบางคนก็รู้สึกอึดอัดและไม่ค่อยพอใจเพราะไม่ค่อยชอบเป็นผู้นำใครอยากเป็นตัวของตัวเอง และก็ยังไม่ชอบบังคับใครด้วย เมื่อไม่ได้เป็นผู้นำเด็ก ๆ ก็จะรู้สึกเฉย ๆ และยินดีด้วยกับคนที่ได้เป็นผู้นำ แต่ก็ยังมีบางคนที่ไม่ได้ที่จะเป็นผู้ตามเพราะรู้สึกว่ามีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าใครทำตามก็จะเอาใจใส่คนที่ทำตามตนเอง แต่ถ้ามีใครมาขัดก็จะหยุดทำทันที แต่จากการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) พบว่า ด้านการเป็นผู้นำเด็กที่มีอายุมาก จะมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อย แต่ก็ยังมีบางที่ที่ต้องให้คำแนะนำแก่เด็ก ๆ ด้วย

ดังนั้นด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

สภาพรรยาการศึกษารเรียนการสอนในโรงเรียนไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเอง ซึ่งไม่เกินไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่าสภาพรรยาการศึกษามีความเหมาะสมต่างกันและมีความหมายแตกต่างกันสำหรับเด็กแต่ละคน ซึ่งอาจเป็นเพราะทางสถานสงเคราะห์ได้มอบหมายให้เด็กที่รักกว่าคอยดูแลเด็กที่เล็กกว่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4.1 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock

การปรับตัวทางสังคมด้าน	เด็กกำพร้าที่อยู่ในสภาพ บรรยากาศการเรียน การสอนที่เหมาะสม		เด็กกำพร้าที่อยู่ในสภาพ บรรยากาศการเรียน การสอนที่ไม่เหมาะสม	
	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้
1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/			X
2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ				
อาจารย์	/			X
เพื่อน	/			X
3. ทักษะติดต่อสังคม	/			X
4. ความพึงพอใจในตนเอง		X		X

ตารางที่ 30 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4.1 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังต่อไปนี้ ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง การปรับตัวเข้ากับอาจารย์หรือเพื่อน ทักษะติดต่อสังคม เด็ก ๆ กำพร้าที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม สามารถมีการแสดงออกที่เหมาะสม การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ และทักษะติดต่อสังคมได้ดีกว่าเด็กกำพร้าที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสม แต่ในด้านความพึงพอใจในตนเอง เด็กกำพร้าไม่ว่าจะอยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเอง

สมมติฐานย่อยที่ 4.2 เด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่า

เด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครู

1. การแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกัฬร่ำที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสนใจการเรียนต้องบังคับถึงจะเรียน ชอบทำงานที่ซ้ำแรงงาน เช่น รดน้ำต้นไม้ ตัดหญ้า ตักน้ำ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ต้องคอยบอก คอยเตือนเสมอ ไม่ค่อยพูดคุย ไม่สนใจเพื่อน ๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าว เวลาไม่พอใจก็จะโยนหนังสือแล้วกระเทีบ หรือไม่ก็ตีเด็กที่อายุน้อยกว่าชอบทะเลาะกับเพื่อน ไม่ค่อยตรงต่อเวลา แต่ในด้านการแสดงต่าง ๆ หรือการแข่งขันกีฬาเด็ก ๆ จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดี แต่มีส่วนน้อยที่ต่อต้าน ท้าในสิ่งตรงกันข้าม เช่น ไม่ลงไปเข้าร่วมกิจกรรม ชอบหลบออกนอกห้องเรียน ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ เด็กกัฬร่ำส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กกัฬร่ำส่วนใหญ่ก็จะรับฟังคำติชม แต่ก็มีบางคนที่ไม่ยอมรับฟังคำติชม ด้านการปรับปรุงตนเอง เด็กกัฬร่ำส่วนใหญ่เมื่อได้รับคำเตือนก็จะนำคำแนะนำนั้นมาพิจารณาและปรับปรุงตนเอง และด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็กกัฬร่ำส่วนใหญ่ก็จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโสกว่า และถ้าอายุเท่ากันก็จะทักทายกัน สำหรับเด็กกัฬร่ำที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้านการเรียน เมื่อไม่เข้าใจก็จะปรึกษาเพื่อน ๆ เมื่อได้รับมอบหมายงานมากก็จะทำงานที่ได้รับมอบหมายมาอย่างดี มีความตั้งใจในการทำงาน มีความอดทนอดกลั้นอารมณ์ เมื่อมีกิจกรรมก็เข้าร่วมกิจกรรมดี คอยคิดการแสดงต่าง ๆ ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่มีบางคนที่ไม่อยากจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่ต้องปฏิบัติเพราะคนอื่นปฏิบัติด้านการยอมรับคำติชม เด็กจะรับฟังคำติชม แต่มีบางคนที่จะไม่พอใจเมื่อได้รับการเตือนด้านการปรับปรุงตนเองเมื่อได้รับคำเตือนก็จะไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่ไม่ดีอีก และในด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็ก ๆ จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโสช่วยยกของ ช่วยงานอาจารย์ และถ้าเป็นเด็กที่อายุน้อยกว่าก็จะให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

ดังนั้นด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

เด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู สามารถแสดงออกที่เหมาะสมได้ดีกว่าเด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครู uly จะเห็นได้จากการสังเกตการณ์ และจากข้อมูลของเด็ก ๆ ได้เขียนเรียงความ

เด็กกัฬร่าไม่ว่าจะมีอายุมากหรือน้อยที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน หรือสถานสงเคราะห์ ตามที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน หรือสถานสงเคราะห์ ยอมรับฟังคำติชม มีการปรับปรุงตนเองเมื่อได้รับความเตือนจากผู้ใหญ่ มีสัมมาคารวะ ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า การปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กจะส่งผลต่อการได้รับความอบอุ่น สัมพันธภาพ การรู้สึกว่าคุณค่า ความเชื่อมั่นในตนเอง การไม่มีลักษณะหนีสังคมของเด็ก

2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กกัฬร่าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้ามาพูดคุยกับครู อาจารย์ ก็ต่อเมื่อมีเรื่องขอเพื่อน ๆ มาฟ้อง หรือเมื่อครู อาจารย์มาพูดด้วยก่อน และเมื่อเวลามีปัญหา เด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาปรึกษาอาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่เห็นอาจารย์ถือของหนัก ๆ ก็จะช่วยถือของ ช่วยอาจารย์ทำงาน โดยเฉพาะกับครู อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็กจะเห็นได้จากเด็ก ๆ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก เด็ก ๆ ก็เข้ามาพูดคุย ขอคำแนะนำ เข้ามาช่วยทำงานต่าง ๆ การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่จะเข้าไปขอคำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ๆ แต่ก็มีเด็กบางคนไม่กล้าเข้าไปพูดคุย หรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา การเข้ากับกลุ่มเพื่อน ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ช่วยเหลือกันทำงาน เวลาที่มีกิจกรรมที่โรงเรียนก็ช่วยกันทำให้เสร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่คับแค้นแต่เด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น แต่ก็มีบางส่วนซึ่งได้แก่ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม และเด็กที่เรียนชั้นประถมปีที่ 5 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็ก ๆ จะเข้ากับเพื่อน ๆ ทั่ว ๆ ไปที่โรงเรียนไม่ได้ ไม่สนใจเพื่อน ๆ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ จะหลบอยู่ในห้องเรียนเวลาที่มีกิจกรรม จะคบและมีเพื่อนสนิทที่มาจาก

สถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น และสำหรับกับผู้เข้าปฐกการวิจัยเด็ก ๆ ส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขวนขวายเที่ยวด้วยเมื่อทางสถานสงเคราะห์ได้จัดพาไปเที่ยวที่หนองคาย จะมีส่วนน้อยที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยด้วย สำหรับเด็กกำพร้าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี การเข้ากับกลุ่มครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยกับครู อาจารย์ ช่วยอาจารย์ทำงาน เด็ก ๆ มีสัมมาคารวะ ให้ความช่วยเหลือครู อาจารย์เมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก มีปัญหาที่จะขอคำปรึกษาจากครู อาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้ามาพูดคุยกับอาจารย์ซึ่งเป็นส่วนน้อย การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยด้วยเวลามีปัญหา ก็เข้าไปขอคำแนะนำ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้าไปพูดคุย หรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา สำหรับผู้เข้าปฐกการวิจัย ส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขอคำแนะนำด้านการศึกษาต่ออีกด้วย และสำหรับการเข้ากับกลุ่มเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ ไม่ได้เฉพาะแต่เพื่อนที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น เมื่อมีกิจกรรมหรืองานร่วมกับเพื่อน ๆ ก็จะได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ

ดังนั้นด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) เด็กกำพร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็กกำพร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครู โดยจะเห็นได้จากการสังเกตการณ์ และจากข้อมูลที่ได้เก็บได้เขียนเรียงความ เด็กกำพร้าไม่ว่าจะมีอายุมาก หรือมีอายุน้อย ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู อาจารย์ ส่วนใหญ่เด็ก ๆ จะสามารถเข้ากับครู อาจารย์ คนอื่น ๆ ได้ จะกล้าเข้ามาพูดคุย มาปรึกษาสิ่งต่าง ๆ เด็ก ๆ จะเข้ามาช่วยอาจารย์ทำงาน เช่น ช่วยขายของที่สหกรณ์ ช่วยยกของ ฯลฯ การเข้ากับเพื่อน เด็กกำพร้าที่มีความสนิทสนมกับครู อาจารย์ อาจารย์ จะบอกเพื่อน ๆ เห็นใจเด็ก ๆ เหล่านี้ ไม่ล้อว่าเป็นเด็กกำพร้า ไม่มีบิดา มารดา ให้ช่วยสอน การบ้านแก่เด็กกำพร้า เด็ก ๆ ก็จะเข้าใจกัน ไม่แยกว่าเด็กกำพร้า หรือเด็กที่มีบิดา มารดา ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า การปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กจะส่งผลต่อการได้รับความอบอุ่น สัมพันธภาพ การรู้สึกว่าคุณค่าความเชื่อมั่นในตนเอง การไม่มีลักษณะหนีสังคมของเด็ก

3. ทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes)

ด้านทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นว่า เด็กกฯพรีที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ส่วนใหญ่ชอบที่จะร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และเพื่อน จากเรียงความพบว่าเด็ก ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมจะรู้สึกดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะทำให้เด็ก ๆ รู้สึกว่าตนเองมีค่าและบุคคลอื่นไม่ได้รังเกียจตนเองได้รับความสนุกเพลิดเพลิน ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วย แต่ก็มีที่เวลามีผู้ใหญ่มาตรวจโรงเรียนหรือมีแขกมาเยี่ยมโรงเรียนหรือสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะเข้าไปขอเงิน เด็ก ๆ จะทำสิ่งตรงกันข้ามไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรม ชอบต่อต้าน โกรธง่าย และชอบหลบออกนอกห้องเรียน สำหรับเด็กกฯพรีที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่เด็ก ๆ จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ เพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ เพราะจะทำให้มีความสนุกเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ ทำให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี เด็ก ๆ ยอมรับความจริงเมื่อมีเพื่อน ๆ มาล้อว่าเป็นเด็กสถานสงเคราะห์ จะปฏิบัติตามกฎอย่างดีที่สุด จะทำกิจกรรมอย่างดีที่สุด แต่ก็มีบางคนที่มีความรู้สึกว่าคุณคนแลสังคมมีหลายรูปแบบ บุคคลที่ร้ายวาทาญญเพื่ออยากได้หน้า อยากเด่นในสังคม น้อยคนที่เต็มใจที่จะทำบุญจริง ๆ ส่วนบุคคลที่ยากจนถูกสังคมรังเกียจ เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับการศึกษาต้องเร่ร่อน และที่ต้องเป็นอย่างนี้เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปไม่มีความรับผิดชอบ พอมีเด็กเกิดขึ้นมาทั้งเข้าทั้งไว้ที่สถานสงเคราะห์ ให้เกิดเป็นปัญหาสังคม บางคนรู้สึกว่าการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับความสนใจจากครู อาจารย์ เพราะครู อาจารย์ให้ความสำคัญคนที่กล้าแสดงออก เด็กก็เกิดความน้อยใจทั้ง ๆ ที่เด็กก็เล่นกีฬาเก่ง และชอบแสดงด้วย นอกจากนั้นเด็กก็รู้สึกเบื่อในการทำกิจกรรม เพราะไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมที่จัดขึ้น แต่ก็ต้องเข้าร่วมเพราะผู้ใหญ่เต็มใจจัดทำให้มีขึ้น

ดังนั้นด้านทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes) เด็กกฯพรีที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครูมีทัศนคติที่ดีต่อสังคมดีกว่าเด็กกฯพรีที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครู อาจารย์ ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กจะส่งผลต่อการได้รับความอบอุ่นสัมพันธภาพ การรู้สึกว่าตนเองมีค่า ความเชื่อมั่นในตนเอง การไม่มีลักษณะหนีสังคมของเด็ก

4. ความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกษัตริย์ที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี จากการพูดคุยกับเด็กและจากเรียงความของเด็ก ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดพร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ นอกจากพร้อมที่จะเป็นผู้นำเด็ก ๆ จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ถ้าไม่ได้เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็ก ๆ ก็ยอมรับ และจะทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากนั้นจะให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมด้วย เช่น ช่วยหาอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมเท่าที่จะหามาให้ได้ และสำหรับเด็กกษัตริย์ที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่พร้อมที่จะเป็นผู้นำ ถ้าเพื่อน ๆ ให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะรู้สึกภูมิใจที่บุคคลอื่นให้ความไว้วางใจและจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีไม่ทำให้บุคคลอื่นผิดหวัง มีความรู้สึกว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในวันข้างหน้า หรือทำตัวให้พอดีกับการทำงานนั้น ๆ เมื่อได้เป็นผู้นำถึงไหนถึงกัน รู้สึกว่าดีใจที่ได้เป็นผู้นำ เพราะมีบุคคลให้ความไว้วางใจ แต่มีบางคนก็รู้สึกอึดอัดและไม่ค่อยพอใจ เพราะไม่ค่อยชอบเป็นผู้นำใครอยากเป็นตัวของตัวเอง และก็มักชอบบังคับใครด้วย เมื่อไม่ได้เป็นผู้นำเด็ก ๆ ก็จะไม่รู้สึกเฉย ๆ และยินดีด้วยกับคนที่ได้เป็นผู้นำ แต่ก็มีบางคนที่ไม่ได้ที่จะเป็นผู้นำ เพราะรู้สึกว่ามีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าใครทำตามก็จะเอาใจใส่คนที่ทำตามตนเอง แต่ถ้ามีใครมาขัดก็จะหยุดทำทันที แต่จากการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) พบว่า ด้านการเป็นผู้นำเด็กที่มีอายุมาก จะมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อย แต่ก็มีบางที่ต้องให้คำแนะนำแก่เด็ก ๆ ด้วย

ดังนั้นด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ความสัมพันธ์ระหว่างครู อาจารย์ กับเด็ก ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเอง ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กจะส่งผลต่อการได้รับความอบอุ่นสัมพันธ์ภาพการรู้สึกว่าตนเองมีค่า ความเชื่อมั่นในตนเอง การไม่มีลักษณะหนีสังคมของเด็ก ซึ่งอาจเป็นเพราะเด็กไม่ได้ได้รับมอบหมายจากทางสถานสงเคราะห์ให้คอยดูแลเด็กเล็ก

ตารางที่ 31 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานย่อยที่ 4.2 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม ทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock

การปรับตัวทางสังคมด้าน	เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู		เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครู	
	ปรับตัวทางสังคมได้	ปรับตัวทางสังคมไม่ได้	ปรับตัวทางสังคมได้	ปรับตัวทางสังคมไม่ได้
1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/			X
2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ				
อาจารย์	/			X
เพื่อน	/			X
3. ทักษะติดต่อสังคม	/			X
4. ความพึงพอใจในตนเอง		X		X

ตารางที่ 31 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานย่อยที่ 4.2 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม ทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังต่อไปนี้ ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ การปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์หรือเพื่อน ด้านทักษะติดต่อสังคม เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู มีการแสดงออกที่เหมาะสม การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ทักษะติดต่อสังคมได้ดีกว่าเด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับครู ส่วนด้านความพึงพอใจในตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กก๊พร้าไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเอง

สมมติฐานย่อยที่ 4.3 เด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนที่โรงเรียนสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่าเด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อนที่โรงเรียน

1. การแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

ด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกัฬร่ำที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสนใจการเรียนต้องบังคับถึงจะเรียน ชอบทำงานที่ไร้แรงงาน เช่น รดน้ำต้นไม้ ตัดหญ้า ตักน้ำ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ต้องคอยบอก คอยเตือนเสมอ ไม่ค่อยพูดคุย ไม่สนใจ เพื่อน ๆ มีพฤติกรรมก้าวร้าว เวลาไม่พอใจก็จะโยนหนังสือแล้วกระแทก หรือไม่ก็ตีเด็กที่อายุน้อยกว่า ชอบทะเลาะกับเพื่อน ไม่ค่อยตรงต่อเวลา แต่ในด้านการแสดงต่าง ๆ หรือการแข่งขันกีฬาเด็ก ๆ จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ดี แต่มีส่วนน้อยที่ต่อต้าน ท้าในสิ่งตรงกันข้าม เช่น ไม่ลงใบเข้าร่วมกิจกรรม ชอบหลบออกนอกห้องเรียน ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ด้านการยอมรับคำติชม เด็กกัฬร่ำส่วนใหญ่ก็จะรับฟังคำติชม แต่ก็มีบางคนที่ไม่ยอมรับฟังคำติชม ด้านการปรับปรุงตนเอง เด็กกัฬร่ำส่วนใหญ่เมื่อได้รับความเตือนก็จะแนะนำนั้นมาพิจารณาและปรับปรุงตนเอง และด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็ก ๆ ส่วนใหญ่ก็จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโสกว่า และถ้าอายุเท่ากันก็จะหักทากัน สำหรับเด็กกัฬร่ำที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่ให้ความสนใจด้านการเรียน เมื่อไม่เข้าใจก็จะปรึกษาเพื่อน ๆ เมื่อได้รับมอบหมายงานมากก็จะทำงานที่ได้รับมอบหมายมาอย่างดี มีความตั้งใจในการทำงาน มีความอดทนอดกลั้นอารมณ์ เมื่อมีกิจกรรมก็เข้าร่วมกิจกรรมดี คอยคิดการแสดงต่าง ๆ ด้านการเคารพกฎ ระเบียบ จะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่มีบางคนที่ไม่อยากจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แต่ต้องปฏิบัติตามเพราะคนอื่นปฏิบัติตามด้านการยอมรับคำติชม เด็กจะรับฟังคำติชม แต่มีบางคนที่จะไม่พอใจเมื่อได้รับการเตือนด้านการปรับปรุงตนเองเมื่อได้รับความเตือนก็จะไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่ไม่ดีอีก และในด้านมารยาทต่อบุคคลอื่น เด็ก ๆ จะให้ความเคารพแก่ผู้อาวุโส ช่วยยกของ ช่วยงานอาจารย์ และถ้าเป็นเด็กที่อายุน้อยกว่าก็จะให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

ดังนั้นด้านการแสดงออกที่เหมาะสม (Overt Performance)

เด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนที่โรงเรียนสามารถแสดงออกที่เหมาะสมได้ดีกว่าเด็กกัฬร่ำที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อนที่โรงเรียน โดยจะเห็นได้จากข้อมูลที่ได้จาก การสังเกตการณ์และ

เรียงความที่เด็ก ๆ ได้เขียน ไม่ว่าเด็กกัมพูชาที่มีอายุมากหรืออายุน้อย เด็กกัมพูชาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนส่วนใหญ่ เด็ก ๆ จะเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนหรือสถานสงเคราะห์ เคารพกฎระเบียบ ยอมรับฟังคำติชม ปรับปรุงตนเองเมื่อได้รับคำเตือนจากผู้ใหญ่ เคารพผู้อาวุโส ช่วยอาจารย์ทำงาน ช่วยเหลือเพื่อน ๆ เท่าที่จะทำได้ มีสัมมาคารวะ ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผล ตามสมมติฐานที่ว่า การคบเพื่อนของเด็กจะส่งผลกระทบต่อบทบาทของตนเองในการปฏิบัติตนต่อบุคคลอื่น ทำให้รู้สึกอบอุ่น มีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้น

2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups)

ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่าเด็กกัมพูชาที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี การเข้ากับครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้ามาพูดคุยกับครู อาจารย์ ก็ต่อเมื่อมีเรื่องของเพื่อน ๆ มาฟ้อง หรือเมื่อครูอาจารย์มาพูดด้วยก่อน และเมื่อเวลามีปัญหา เด็ก ๆ จะไม่ค่อยมาปรึกษาอาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่ไม่เห็นอาจารย์ถือของหนัก ๆ ก็จะช่วยถือของ ช่วยอาจารย์ทำงาน โดยเฉพาะกับครู อาจารย์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็กจะเห็นได้จากเด็ก ๆ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม อาจารย์ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก เด็ก ๆ ก็เข้ามาพูดคุย ขอคำแนะนำ เข้ามาช่วยทำงานต่าง ๆ การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่จะเข้าไปขอคำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ที่ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ๆ แต่ก็มีเด็กบางคนไม่กล้าเข้าไปพูดคุยหรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา การเข้ากับเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อน ๆ ทั่ว ๆ ไปได้ ช่วยเหลือกันทำงาน เวลาที่มีกิจกรรมที่โรงเรียนก็ช่วยกันทำให้เสร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ไม่ยกเฉพาะแต่เด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น แต่ก็มีบางส่วนซึ่งได้แก่ เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม และเด็กที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของทั้งโรงเรียนบ้านข้าวสาร และโรงเรียนค่ายประจักษ์ศิลปาคม เด็ก ๆ จะเข้ากับเพื่อน ๆ ทั่ว ๆ ไปที่โรงเรียนไม่ได้ ไม่สนใจเพื่อน ๆ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ จะหลบอยู่ในห้องเรียนเวลาที่มีกิจกรรม จะคบและมีเพื่อนสนิทที่มาจาก

สถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น และสำหรับกับผู้เข้าไปทำการวิจัยเด็ก ๆ ส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขวนขวายเกี่ยวข้องเมื่อทางสถานสงเคราะห์ได้จัดหาไปเที่ยวที่หนองคาย จะมีส่วนน้อยที่มักกล้าเข้ามาพูดคุยด้วย สำหรับเด็กกำพร้าที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี การเข้ากับครู อาจารย์ ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยกับอาจารย์ ช่วยอาจารย์ทำงาน เด็ก ๆ มีสัมมาคารวะให้ความช่วยเหลืออาจารย์เมื่อเห็นอาจารย์ถือของหนัก มีปัญหา ก็จะขอคำปรึกษาจากอาจารย์ แต่ก็มีบางคนที่มักกล้าเข้ามาพูดคุยกับอาจารย์ซึ่งเป็นส่วนน้อย การเข้ากับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ ส่วนใหญ่จะเข้าไปพูดคุยด้วยเวลามีปัญหา ก็เข้าไปขอคำแนะนำ แต่ก็มีบางคนที่ไม่กล้าเข้าไปพูดคุย หรือขอคำแนะนำเวลามีปัญหา สำหรับผู้เข้าไปทำการวิจัยเด็ก ๆ กำพร้าส่วนใหญ่ก็จะเข้ามาพูดคุยด้วย ขอคำแนะนำด้านการศึกษาต่ออีกด้วย และสำหรับกรเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียน เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะเข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนทั่วไปได้ ไม่ได้คบเฉพาะแต่เพื่อนที่มาจากสถานสงเคราะห์ด้วยกันเท่านั้น เมื่อมีกิจกรรมหรืองานร่วมกับเพื่อน ๆ ก็จะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ

ดังนั้นด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ (Adjust to different groups) เด็กกำพร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนที่โรงเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็กกำพร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อนที่โรงเรียน โดยจะเห็นได้จากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและเรียงความของเด็ก ๆ ได้เขียน ไม่ว่าเด็กกำพร้าที่มีอายุมาก หรืออายุน้อย เด็กกำพร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ส่วนใหญ่จะกล้าเข้ามาพูดคุยกับครูอาจารย์ ช่วยอาจารย์ทำงาน เวลามีปัญหา ก็จะพูดคุยปรึกษา กับเพื่อน รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า การคบเพื่อนของเด็กจะส่งผลต่อบทบาทของตนเองในการปฏิบัติตนต่อบุคคลอื่น ทำให้รู้สึกอบอุ่น มีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้น

3. ทักษะคติต่อสังคม (Social Attitudes)

ด้านทัศนคติต่อสังคม (Social Attitudes) จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นว่า เด็กกำพร้าที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี ส่วนใหญ่ชอบที่จะร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์และเพื่อนจากเรียงความ พบว่าการที่เด็ก ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมจะรู้สึกดีใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพราะทำให้เด็ก ๆ รู้สึกว่าตนเองมีค่าและบุคคลอื่นไม่ได้รังเกียจตนเองได้รับความสนุกเพลิดเพลิน ยอมรับฟังความ

คิดเห็นของบุคคลอื่นด้วย แต่ก็มีที่เวลามีผู้ใหญ่มาตรวจโรงเรียนหรือมีแขกมาเยี่ยมโรงเรียน หรือสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะเข้าไปขอเงิน เด็ก ๆ จะทำในสิ่งตรงกันข้าม ไม่ค่อยเข้าร่วม กิจกรรม ขอบต่อต้าน โกรธง่าย และชอบหลบออกนอกห้องเรียน สำหรับเด็กก๊พร้าที่มีอายุ ระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่จะชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นครู อาจารย์ เพื่อน ๆ หรือบุคคลอื่น ๆ เพราะจะทำให้มีความสุขเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ ทำให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดี เด็ก ๆ ยอมรับความจริงเมื่อมีเพื่อน ๆ มาล่อว่าเป็นเด็กสถานสงเคราะห์ จะปฏิบัติตามกฎอย่างดีที่สุด จะทำกิจกรรมอย่างดีที่สุด แต่ก็มีบางคนที่มีความรู้สึกว่าคุณคนแลสิ่งควมมีหลายรูปแบบ บุคคลที่ร่ำรวยทัญญูเพื่ออยากได้หน้า อยากเด่น วนสังคม น้อยคนที่เต็มใจที่จะทัญญูจริง ๆ ส่วนบุคคลที่ยากจนถูกสังคมรังเกียจ เด็ก ๆ ไม่ได้รับการศึกษาต้องเร่ร่อน และที่ต้องเป็นอย่างนี้เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงไปไม่มีความ รับผิดชอบ พ่อแม่เด็กเกิดขึ้นมาเกินไปทั้งไว้ที่สถานสงเคราะห์ ทำให้เกิดเป็นปัญหาสังคม บางคนรู้สึกว่าการกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เด็ก ๆ ไม่ได้ได้รับความสนใจจากครู อาจารย์ เพราะครู อาจารย์ให้ความสำคัญคนที่กล้าแสดงออก เด็กก็เกิดความน้อยใจทั้ง ๆ ที่เด็กก็เล่นกีฬาเก่ง และชอบแสดงด้วย นอกจากนั้นเด็กรู้สึกเบื่อในการทำกิจกรรม เพราะไม่เห็นด้วยกับกิจกรรม ที่จัดขึ้น แต่ก็ต้องเข้าร่วมเพราะส่วนใหญ่เต็มใจจัดให้มีขึ้น

ดังนั้นด้านทัศนคติต่อสังคม (Social Attitudes) เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนที่โรงเรียนมีทัศนคติต่อสังคมดีกว่าเด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน โดยจะเห็นได้จากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์และเรียงความที่เด็ก ๆ ได้เขียนไว้ว่าเด็กก๊พร้าที่มีอายุมากหรืออายุน้อย เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนส่วนใหญ่ เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรม เด็ก ๆ จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า บุคคลอื่นไม่ได้รังเกียจตนเอง ได้รับ ประสบการณ์จากการทำกิจกรรม และได้รับความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่า การคบเพื่อนของเด็กจะส่งผลต่อบทบาทของตนเองในการปฏิบัติตนต่อบุคคลอื่น ทำให้รู้สึกอบอุ่น มีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้น

4. ความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

จากข้อมูลในส่วนแรกจะเห็นได้ว่า เด็กกฯพราะที่มีอายุระหว่าง 6 ปี - 12 ปี จากการพูดคุยกับเด็กและจากเรียงความของเด็ก ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดพร้อมที่จะเป็นผู้บำง้า ถ้าเพื่อน ๆ ำให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ นอกจากพร้อมที่จะเป็นผู้บำง้าเด็ก ๆ จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ถ้าไม่เป็นผู้บำง้าในกรทำกิจกรรมต่าง ๆ เด็ก ๆ ก็ยอมรับ และจะทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากนั้นจะให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมด้วย เช่น ช่วยหาอุปกรณ์การทำกิจกรรมเท่าที่จะหาามาให้ได้ และสำหรับเด็กกฯพราะที่มีอายุระหว่าง 13 ปี - 17 ปี ส่วนใหญ่พร้อมที่จะเป็นผู้บำง้า ถ้าเพื่อน ๆ ำให้การยอมรับ หรือได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ เด็ก ๆ จะรู้สึกภูมิใจที่บุคคลอื่นให้ความไว้วางใจและจะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีไม่ทำให้บุคคลอื่นผิดหวัง มีความรู้สึกว่าเป็นตัวอย่างที่ดีวันข้างหน้า หรือทำตัวให้พอดีกับการทำงานนั้น ๆ เมื่อได้เป็นผู้บำง้าถึงไหนถึงกัน รู้สึกว่าดีใจที่ได้เป็นผู้บำง้าเพราะมีบุคคลให้ความไว้วางใจ แต่มีบางคนที่รู้สึกอึดอัดและไม่ค่อยพอใจ เพราะไม่ค่อยชอบเป็นผู้บำง้าครอยากเป็นตัวของตัวเอง และก็ไม่ชอบบังคับใครด้วย เมื่อไม่ได้เป็นผู้บำง้าเด็ก ๆ ก็จะไม่รู้สึกเฉย ๆ และยินดีด้วยกับคนที่ได้เป็นผู้บำง้า แต่ก็มีบางคนที่ทนไม่ได้ที่จะเป็นผู้ตามเพราะรู้สึกว่ามีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าใครทำตามก็จะเอาใจใส่คนที่ทำตามตนเอง แต่ถ้ามีใครมาขัดก็จะหยุดทำทันที แต่จากการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ (แม่บ้านที่คุมอาคารที่พัก) พบว่า ด้านการเป็นผู้บำง้าเด็กที่มีอายุมาก จะมีความพร้อมที่จะเป็นผู้บำง้ามากกว่าเด็กที่มีอายุน้อย แต่ก็มีบางที่ต้องให้คำแนะนำแก่เด็ก ๆ ด้วย

ดังนั้นในด้านความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction)

ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่โรงเรียนไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเอง (Personal Satisfaction) ซึ่งไม่เป็นไปด้วยเหตุผลตามสมมติฐานที่ว่ากรคบเพื่อนของเด็กจะส่งผลต่อบทบาทของตนเองในการปฏิบัติตนต่อบุคคลอื่น ทำให้รู้สึกอบอุ่น มีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับคนอื่นเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะทางสถานสงเคราะห์ได้มอบหมายให้เด็กโรคคอยดูแลเด็กที่เล็กกว่า

ตารางที่ 33 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานย่อยที่ 4.3 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม
ทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock

การปรับตัวทางสังคมด้าน	เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ ที่ดีกับเพื่อน		เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ ที่ไม่ดีกับเพื่อน	
	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้	ปรับตัวทาง สังคมได้	ปรับตัวทาง สังคมไม่ได้
1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/			X
2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ				
อาจารย์	/			X
เพื่อน	/			X
3. ทักษะติดต่อสังคม	/			X
4. ความพึงพอใจในตนเอง		X		X

ตารางที่ 32 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานย่อยที่ 4.3 โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม ทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กก๊พร้าและเพื่อนมีผลต่อการปรับตัวทางสังคมทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการแสดงออกที่เหมาะสม การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ทักษะติดต่อสังคม และด้านความพึงพอใจในบทบาทของตนเอง นั่นคือ เด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน สามารถมีการแสดงออกที่เหมาะสม การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ และทักษะติดต่อสังคมได้ดี ส่วนเด็กก๊พร้าที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อนจะมีการแสดงออกที่เหมาะสม การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ และทักษะติดต่อสังคมที่ไม่ดี แต่ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไม่มีผลต่อความพึงพอใจในตนเองของเด็กก๊พร้า

ตารางที่ 33 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน โดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน
ของ Elizabeth Bergner Hurlock

สมมติฐานที่	การปรับตัวทางสังคมด้าน	ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.	1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/	
	2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่างๆ		
	- เข้ากับครู อาจารย์	/	
	- เข้ากับเพื่อน		/
	3. ทักษะติดต่อสังคม		/
	4. ความพึงพอใจในตนเอง	/	
2.	1. การแสดงออกที่เหมาะสม		/
	2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่างๆ		
	- เข้ากับครู อาจารย์		/
	- เข้ากับเพื่อน		/
	3. ทักษะติดต่อสังคม		/
	4. ความพึงพอใจในตนเอง		/
3.	1. การแสดงออกที่เหมาะสม		/
	2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่างๆ		
	- เข้ากับครู อาจารย์		/
	- เข้ากับเพื่อน		/
	3. ทักษะติดต่อสังคม		/
	4. ความพึงพอใจในตนเอง		/

ตารางที่ 33 (ต่อ)

สมมติฐานที่	การปรับตัวทางสังคมด้าน	ยอมรับ	ปฏิเสธ
4.			
-สมมติฐานย่อยที่	1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/	
4.1	2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่างๆ		
	- เข้ากับครู อาจารย์	/	
	- เข้ากับเพื่อน	/	
	3. ทักษะติดต่อสังคม	/	
	4. ความพึงพอใจในตนเอง		/
-สมมติฐานย่อยที่	1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/	
4.2	2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่างๆ		
	- เข้ากับครู อาจารย์	/	
	- เข้ากับเพื่อน	/	
	3. ทักษะติดต่อสังคม	/	
	4. ความพึงพอใจในตนเอง		/
-สมมติฐานย่อยที่	1. การแสดงออกที่เหมาะสม	/	
4.3	2. การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่างๆ		
	- เข้ากับครู อาจารย์	/	
	- เข้ากับเพื่อน	/	
	3. ทักษะติดต่อสังคม	/	
	4. ความพึงพอใจในตนเอง		/

ตารางที่ 33 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานโดยอาศัยเกณฑ์การปรับตัวทางสังคม ทั้ง 4 ด้าน ของ Elizabeth Bergner Hurlock ผลการทดสอบสมมติฐานมีดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1. มีการปรับตัวทางสังคมที่เป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน ได้แก่ ด้านการ แสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มครู อาจารย์ ด้าน ความพึงพอใจในตนเอง และมีการปรับตัวทางสังคมที่ไม่เป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน ได้แก่ ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ด้านทัศนคติต่อสังคม

สมมติฐานที่ 2. การปรับตัวทางสังคมด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ด้านทัศนคติต่อสังคมและด้านความพึงพอใจในบทบาทของตน ไม่เป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน สมมติฐานที่ 3. การปรับตัวทางสังคมด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ด้านทัศนคติต่อสังคมและ ด้านความพึงพอใจในตนเอง ไม่เป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน สมมติฐานย่อยที่ 4.1 และสมมติฐานย่อยที่ 4.2 มีการปรับตัวทางสังคมที่เป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน ได้แก่ ด้านการ แสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มครู อาจารย์ หรือ กลุ่มเพื่อน ด้านทัศนคติต่อสังคม และมีการปรับตัวที่ไม่เป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในตนเอง และสำหรับสมมติฐานย่อยที่ 4.3 การปรับตัวทางสังคมด้าน การแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มครู อาจารย์ หรือกลุ่มเพื่อน ด้านทัศนคติต่อสังคมเป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน แต่ด้านความพึงพอใจใน ตนเองไม่เป็นไปตามเหตุผลของสมมติฐาน

จากสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจะเห็นได้ว่า สมมติฐานที่ 2 และสมมติฐานที่ 3 การปรับตัวทางสังคมทั้ง 4 ด้าน ของเด็กภาพร่าไม่เป็นไปตามเหตุผลตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก

1. ระเบียบวิธีวิจัย ในการเข้าไปศึกษาวิจัยการเก็บข้อมูลอาจมีข้อบกพร่อง เช่น การสังเกตการณ์อาจไม่ถึงทั่วถึงเพราะต้องไปหลายโรงเรียน ทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่สมบูรณ์
2. การให้คำจำกัดความเกี่ยวกับตัวแปรในสมมติฐานอาจกว้างหรือแคบไป เมื่อออกไป ท้าการวิจัยจริง ๆ อาจไม่เป็นไปตามคำจำกัดความ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีผลต่อสภาพ จิตใจ ทัศนคติต่อตนเองและผู้อื่น และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กมาก กล่าวคือ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการศึกษาสูงจะเป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนเด็ก
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำจะเป็นเด็กที่ขี้เกียจ มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อน มีความสับสน
วุ่นวายใจ แต่เมื่อเข้าใบศึกษาวิจัยแล้ว การที่เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงก็ไม่ได้มีความสัมพันธ์
ที่ดีกับครู หรือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำก็ไม่ได้มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับเพื่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย